

naša luč

1994
januar
1

slovenske stopinje

karantanija

Karantanija je bila najpomembnejša politična tvorba na ozemlju alpskih Slovanov v času od sedmega do enajstega stoletja.

Prvo večje združevanje je uspelo knezu **Samu**, ki je združil Slovane pred vsebolj okrutnimi Obri, ki so radi plenili po slovanskih vaseh. Tako je leta 623 nastala velika plemenska zveza pod vodstvom kneza Sama. Po Samovi smrti (l. 658) in potem, ko je minila nevarnost napadov sosednjih narodov (Obri), je ta politična tvorba razpadla in tako je nastalo več majhnih enot, ki so združevale posamezne dele Slovanov. Največji del je predstavljala Karantanija. V času od 7. do 11. stoletja je doživela veliko sprememb:

- del zveze pod Samom (obdobje 623 - 660)

Karantanija je obsegala prostor Koroške z Lienzom, ozemlje ob zgornji Muri in zgornji Aniži, na jugu je bila zavarovana z Juljskimi Alpami, Karavankami in Pohorjem, na vzhodu pa s planinami na Štajerskem.

- samostojna slovenska kneževina (do leta 745)

- vazalna slovenska kneževina frankovske države (do leta 820)

- frankovska grofija in vojvodina nemške države do 11. stoletja

uprava

Do svojega dokončnega razpada v 11. stoletju je Karantanija združevala veliko večino Slovencev in jo zato upravičeno lahko imenujemo "**mati slovenske državnosti**". Prvo središče Karantanije je bil **Krnski grad** na Gosposvetskem polju. Vladoval ga je **knez**, ki je imel trdno oporo v starešinah - bili so iz vrst bogatih in so imeli veliko oblast v svojem kraju. Ti so skupaj s kosezi (vojska) predajali uradno oblast novemu knezu, dasiravno je bilo nasledstvo urejeno po načelu dednosti. Obred umeščanja novega kneza se je odvijal pri **knežjem kamnu** blizu Krnskega gradu.

pokristjanjevanje

Po skoraj sto letih mirnega življenja Karantanije, se znova pojavijo Obri, ki so predstavljali veliko nevarnost za njen obstoj. Knez Borut se **poveže s sosedi Bavarci** in tako skupaj odbijejo pretečo nevarnost. V zameno za pomoč pa mora Karantanija priznati za svojega gospodarja frankovskega kralja, ki je bil tedaj tudi gospodar Bavarcev. To se je dogajalo okoli leta 745. Takrat mora knez Borut, v dokaz pokornosti, na bavarski dvor poslati za talca svojega sina Gorazda in nečaka Hotimira. Oba sta tam sprejela krščansko vero, ki sta jo kasneje prenesla v Karantanijo. Za prvo organizirano pokristjanjevanje karantanskih Slovencev je poskrbel

Za širjenje krščanske vere med slovenskim narodom imajo veliko zaslug tudi Irski misijonarji. Ti so dopuščali stare poganske šege in navade, ki so jim dali novo versko vsebino. Vseskozi so bili tudi naklonjeni domačemu jeziku naroda, kar jim je prineslo veliko priljubljenost.

Salzburška škofija. Tako je bil Gorazd prvi **krščanski knez v Karantaniji**. Njemu je sledil še Hotimir, ki je bil zelo goreč kristjan in je tudi vneto skrbel za širjenje krščanske vere.

izguba samostojnosti

Potem ko so karantanski Slovenci prešli pod oblast Bavarcev so s tem izgubili tudi del svoje samostojnosti. Nov knez je moral priseči tudi tujemu vladarju. Tako je Karantanija postala odvisna kneževina.

Po uporu Slovanov proti Frankom, ki pa je bil neuspešen, je največjo škodo doživela prav Karantanija - izgubila je domače kneze in tako postala frankovska grofija. Leta 820 je slovenski narod, zaradi upora proti Frankom, izgubil del svoje samostojnosti in večji del svojega vplivnega vladajočega razreda.

pripravil L.B.
(se nadaljuje)

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
ZELENICA V SNEGU
(foto: Mirko Kambič)

436676

In bil je večer in bilo je novo jutro

Čez nekaj sto let bodo zapisali, da je bilo to leta Gospodovega 1994, ko je narod Slovencev doživel svoj zgodovinski razcvet, ko ne vrag, le sosed bil mu je mejak.

Jaz pa sedim in odpiram novo knjigo. Ne vem kaj vse se bo zapisalo vanjo, kaj bo oblikovalo naše vsakdanje življenje. Upam, da nič kaj hudega? Ali pa? Mnogi pravijo, da to spada v visoko politiko in da sam nisi sposoben spreminjati razmer.

To je pogost odgovor, ki pa je večkrat le beg pred odgovornostjo. Jaz sem tisti, pa čeprav včasih tako nemočen, ki lahko začne spreminjati svet. To je ta svet, ki ga živim, s katerim se srečujem vsako jutro, ko vstajam, ko sem na poti v službo, ali pa doma v krogu družine.

Koliko nesnage se je nabralo v naših medsebojnih odnosih. To so etikete, ki prej kot drugega, označujejo nas same, Kdo si ti, ki me sodiš?

Al' si sosed, al' mejak! Ne vrag?

Najprej smo vsi ustvarjeni po podobi Njega, ki je vse ustvaril. Šele potem smo narod Slovencev, ki je leta 1994 odpiral novo stran svoje zgodovine. Vse ostalo so le pritike, ki nas označujejo v določenem času.

Vem da nimam pravice odvzemati zaslug nekaterim, niti ne morem izbrisati gorja drugih, toda rad bi le to, da bi skupaj prestopili ta Rubikon, ki nam ne da miru. Modri to znajo in so to že storili!

Naj bo leto, ki je polno pričakovanj, leto milosti in leto, ko bomo prestopili bregove, ki so jih delali tisti, ki so bili daleč stran od resnicoljubnosti in katerih misel jih je iz njihove večnosti spremenila le v pepel. Pomni človek, da si ...

Edinost, sreča, sprava, k nam naj se vrnejo! (Prešeren)

Ljubo Bekš

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Družina
Glavni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana, Poljanska 2, odgovorni urednik: Janez Pucelj, 46149 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Novamedia, 61000 Ljubljana

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
NAŠA LUČ
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 200 ATS
Anglija 11 GBP

Belgija 690 BEC
Francija 106 FRF
Italija 24.000 ITL
Nizozemska 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 CHF
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 AUD
Kanada 23 CAD
ZDA 20 USD
Slovenija 1400 SIT

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.
PRINTED IN SLOVENIA
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali z vplačilom preko banke na enega sedečih računov pri Krekovi banki v Ljubljani:
tekoči račun NL, številka: 51800-620-336 200-15-20/38 ali devizni račun NL, številka: 51800-620-336 200-1129-17.

„obvari leto pred vsem hudem“

Še vsi neprespani od "čakanja" novega leta smo pri bogoslužju poslušali besede iz Mojzsove knjige: "Blagoslovi te Gospod in te varuj! Razjasni naj Gospod obraz nad teboj in ti bodi milostljiv. Obrne naj Gospod svoje obličje k tebi in ti podeli mir."

Naš stari "hišni žegen", ki še marsikod častljivo visi nad vhodom v dnevni prostor slovenske domačije, prav nič ne zaostaja za judovskim. Leto in dan te prijazno blagoslavlja: "HISHNI-SHEGEN. Od S. Imeno Jefusa ino fvetih treh kralou. O Ti nar fvetiši Gofpod Jefus Kriftus... poshegnei ti to Hisho, te ludi shivio shitno pole in vinske gore, ino jeh obvari

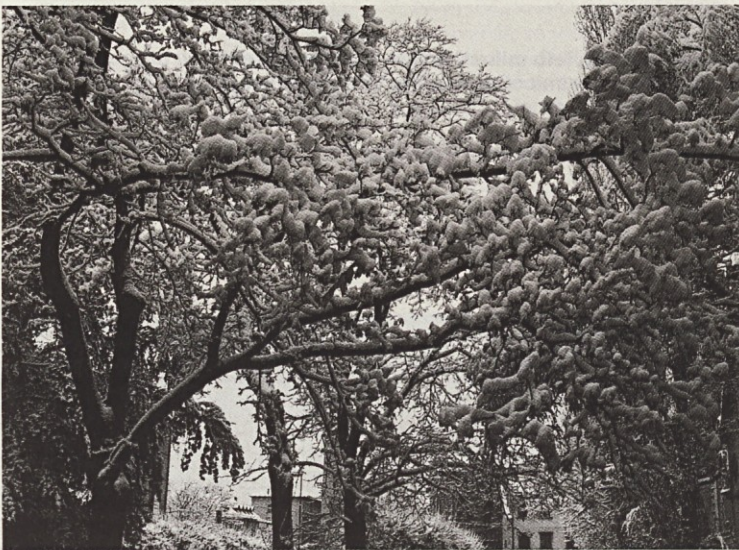
pred hudim... Sveta Troiza obfenzhi to hisho ino obvari leto pred vfem hudem pred nofnano lolefnio in Vognem, pred ftrelo in hudem Vremenom ino pred Vodo. Od vfega tega nas obvari Boh + Syn ino + Sveti Duh. Amen".

Blagosloviti - bene dicere - izreči nad nakom ali nečem blago "slovo", besedo. Beseda ima magično moč. Izvrši tisto, kar reče. V začetku je bil Logos-Beseda, po kateri je bilo vse izrečeno, ustvarjeno, je izvir sleherne človekove govorjene ali zapisane besede. Ne samo staro habrejsko ljudstvo, tudi naše slovensko ima (je imelo) svoje vsakodnevno besedno izražanje prepletено s plemenitim besedorečjem, z

raznimi "blagoslovi". "Bog vam daj en dober dan! (Bog ga daj!)" "Pa smo, hvala Bogu, vse pospravili, napravili, izvršili vse do konca, Bog bodi pozdravljen!" "Ja , ja, z božjo pomočjo, njegovim rokam sem se prepustil". "Ja, ja, veliko otrok, kolikor nam jih Bog dal!"

Kako lepo zazveni domača beseda na pravem mestu. Pravo nasprotje "modernega" načina izražanja, ki je polno tujk in nam tako tujih kletvic, ki so se prikradle v naš besednjak kot dediščina preteklega sobivanja v nekdanji "skupni" državi.

V naši župniji Zeleni dol smo začeli z jezikovno čistko pri koreninah. Veroučna mladež je izvedla posebno anketo - poizvedovali so po starih, "izvirnih" krepkih izrazih, ki so zasidrani v slovenskem narodu. Svojo biro so objavili v farnem časopisu. In tako so spet oživel različni "kršeni matički", "gromska strela", "krucinezar" itd. Mladinci so zraven dali ponatisniti tisti čudoviti slavospev iz Cankarjevega Kurenta: "Bogatejši so pač drugi jeziki, pravijo tudi, da milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo - ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz veseloga srca!" Kot nalašč so takrat v dnevnem časopisu izhajali spodbudni članki, ki smo jih tudi ponatisnili. V

Slovenca z dnem 11. januarja je nekdo iz Ribnice potožil v imenu slovenskega jezika: "Le zakaj me tako blatijo, pljuvajo po meni, v obraz mi mečejo... navadni ljudje ponavljajo za njimi besede, malokdaj se zavedajoč žalitev... rod za rodom sem navdihoval z milozvočjem svojih izrazov... povej ljudem, če umrem jaz - umrl bom od žalitev - bo z mano umrla tudi njihova samostojnost in državnost, ki si jo tako močno želijo". In podobno Miroslav Slana-Miros v marčni številki revije Srce in oko: "Prizadevanje za suvereno Slovenijo, za samostojnost, so nas zalotila jezikovno nepriljubljena in slabo utrjena. Vrsto let smo kot uročeni pozabljali, da je jezik duša naroda, a brez jezika ni naroda prihodnosti". Bravo mladina, smo na pravi poti. Jezik je naša duša in ta mora biti čista!

In kaj naj ob novem letu povem vam odraslim otrokom. Da nas rotijo duhovi naših pokojnih očakov in prerokov "slovenščine cele", ki so se drug za drugim navdihovali ob Besedi Jahveja s Sinaja in Ješua iz Nazareta - veliki svečeniki naše jezikovne kulture - od Primoža iz Raščice, Franceta iz Vrbe, Frana iz Spodnjih Retij, Ivana iz Vrhnike do Srečka iz Tomaja, Otona iz Vinice, Alojza iz Medane, Franceta iz Kamnika in še vedno snujočega Alojzija iz Občin. Rotijo nas in nam kličejo: "Od vaše prizadevnosti zavisí, ali bo slovenska deželica "praznično svetišče petja in vriskanja", ali pa bo "zakajena beznica pod Triglavom, kjer klamfamo z umazanimi jugoizmi". Dragi starši in vzgojitelji. Naši ljubi otroci ne vedo, kaj ponavljajo za odraslimi. Razložimo jim te strupene izraze. In ko bodo spet delovale prometne zveze - vse te strupene, nevarne jezikovne odpadke s prvo možno železniško kompozicijo čimpreje čez mejo, tja od koder so prišli.

+ + +

Blagoslov, blago "slovo", blaga kulturna beseda je božji dar. Iz nebes si ga

Mladi mož je sanjal, da je prišel v trgovino. Za pultom je stal angel. Vprašal ga je:

"Gospod, kaj prodajate?"

"Vse, kar hočete", je odvrnil angel.

Mladi mož se je razveselil in je začel naštevati:

"Če je tako, bi želel konec vojne, boljše življenske pogoje za vse ljudi, odstranitev revnih četrti v Latinski Ameriki, delo za brezposelne, več občestvenosti in ljubezni v Cerкви ter ..."

Še bi našteval, a ga je angel prekinil:

"Oprostite mladi mož!! Napačno ste me razumeli. Ne prodajamo sadov, ampak samo semena!"

+ + +

je treba sprostiti in zmoliti. Zraven pa še ščepec modrosti, kot pravijo stari ljudje.

Bog vam daj pravo pamet, da bi v novem letu vsako besedo izrekli spodobno, ob pravem času, na pravem mestu,

vam želi vaš don Kamilo

Zimsko tihožitje

nesmisel križa

Križ preveva krščansko življenje posameznika in skupnosti. Križ pa je tudi znamenje pohujšanja in nasprotovanja. Vsak normalen človek se večkrat v svojem življenju sreča z vprašanji, ki so povezani s skrivnostjo križa in trpljenja: ob težkih preizkušnjah, neozdravljivih boleznih, razočaranjih, neuspehih in udarcih usode, katastrofah in nesrečah ... postane vprašanje trpljenja zelo pomembno.

Jezusova smrt na križu nam bega misli. Zakaj je Bog lastnega Sina prepustil kruti smrti na križu? Kako nas lahko enkratna Jezusova smrt odreši krivde in posledic? Zakaj so umorili človeka, ki je oznanjal ljubezen, ozdravljaval bolne ter obupane in skozi svoje oznanilo jasno obsojal nasilje?

Ijudstvo mori svoje preroke

Gledano skozi splošna dogajanja v družbi tedanjega časa in glede na skupine politične moči v Judovskem narodu, je bilo pričakovati, da se bodo na nek način znebili neprijetnega človeka, ki je grajal početje voditeljev. Tudi Janez Krstnik ni ušel usodi marsikaterega

božjega predstavnika in preroka v Izraelu. Kristus se je družil s ljudmi iz spodnjega družbenega razreda, kritiziral farizejsko postavo in saducejsko onečaščenje templja. Zapletel se je v konflikt z oblastniki, pri čemer mu tudi ljudstvo, ki je občudovalo njegove nauke in čudeže ni bilo v trdno in nesporno podporo.

Dogodki so znani: Juda Iškarriot, eden njegovih, ga izda velikim duhovnikom in politično vplivni saduceji ga izročijo sicer osovražnemu Ponciju Pilatu. Rezultat nakan je bila obsodba zapisana na križu: "Judovski kralj". Svet velikih duhovnikov ga je obsodil zaradi namišljenega bogokletstva; Pilat ga je dal križati kot političnega nasprotnika in prevratnika.

Za Jezusovo smrt odgovarjajo nekateri od judovskih oblastnikov (torej ne vsi Judje!) in namestnik rimskega cesarja.

Jezus ve za svojo smrt

Jezus je računal na smrt, saj je občutil rastoče sovraštvo Judov. Smrt trikrat izrecno napove in sicer kot božjo voljo.

Tudi iz drugih njegovih govorov se izlušči slutnja smrti. Besede in dejanja pri zadnji večerji kažejo, da je bil neomajno prepričan o bližini svoje smrti in o prihodu božjega kraljestva. Smrt je sprejel kot Očetovo voljo: "... ne kar jaz hočem, ampak kar ti hočeš, naj se zgodi" (Mr 14,36).

Jezus je doživel vse mogoče preizkušnje, ki se lahko zgodijo vsakemu človeku, dasiravno je bil tudi Sin božji: neosnovana aretacija, izdajstvo in strahopeten beg prijateljev, nečloveška zaslišanja, mučenje, krive obtožbe in prisege, politične igre z nedolžnim in nezaščitenim, sramotilna obrekovanja, smrtna obsodba, križev pot, spoznanje, da ga je Bog zapustil.

Svojo smrt označi kot odrešenjsko dejanje. Bil je Očetu poslušen do konca in do konca je opravil svoje poslanstvo. V štirih svetopisemskih besedilih zadnje večerje beremo o zavezi, ki jo Jezus poveže s svojo krvjo. Tako je postavil "spomenik" odrešenjski smrti, ki vsebuje tudi jamstvo božjega kraljestva in večnega življenja za vse ljudi in robove.

Prihod božjega kraljestva je vsebinsko povezan z Jezusovo odrešilno smrtjo na križu. Judje bi morali sprejeti blagovest o prihodu božjega kraljestva. Ker je niso, povrh pa so še zavrgli samega Mesijo, lahko rečemo, da je bil tako storjen nov izvorni greh. Kristus se novi situaciji prilagodi in v skladu z

Pozdravljen križ, presvet oltar

daruje tu se naš vladar:

Življenje pretrpi tu smrt,

življenje s smrtjo obudi.

Pozdravljen križ, edini up

v teh velikih in svetih dneh

pomnoži dobrim milosti

izbriši krivdo grešnikom.

božjim načrtom poslušno sprejme svojo "uro". Smrt "nega za vse", je skrajni dokaz božje ljubezni, ne pa božje krutosti.

božja solidarnost s človeštvom

Namestniško dejanje storimo tedaj, ko namesto drugega opravimo določeno dejanje, ki mu je bilo namenjeno. Solidarnost je središčni zakon odrešenjske zgodovine. Adam je kot zastopnik človeštva osnoval solidarnost vseh v grehu, Abraham je prejel blagoslov za vse rodove, Izrael je imenovan luč narodov ... Konkretno misel o namestniškem trpljenju je zapisal Izaija (53,4-5): "bil je prištet med zločince, medtem ko je nosil grehe mnogih...po njegovih ranah smo ozdraveli...on je nosil naše trpljenje ..."

Človeštvo je skozi vso zgodovino solidarno povezano v grehu in zato tudi v smrti. Jezus Kristus, ki pa je poln življenja v pravem pomenu besede, je z nami solidaren tudi v smrti. Zato je za vse tiste, ki so bili zapisani smrti, postal vir novega življenja.

zaznamovani s križem

Hoja za Kristusom je možna samo po poti križa. S krstom smo bili krščeni v Kristusovo smrt, da bi tudi mi zaživelimo novo življenje (Rim 6,3-4). V vsaki evharistični daritvi "oznanjamo Gospodovo smrt, dokler ne pride" (1 Kor 11,26). Apostol Pavel piše Korinčanom, da na svojem telesu nosimo okrog Jezusovo umiranje, da se tudi Jezusovo življenje razvedeva na našem telesu (2 Kor 4,10-11).

Križev pot ima različne oblike: preganjanje, obrekovanje, ponižanje, poslušnost, nesebične usluge, pobitost, žalost, strah, osamljenost, umiranje ... V njem je tudi odgovor na vprašanje o smislu trpljenja.

Ob križu postane uganka bolečine in smrti manj zagonetna, čeprav ostaja skrivnost. Odgovor, ki razumsko pojasni vse temine trpljenja, ki bi nudil površno in celovito rešitev, ni pravi odgovor!

Križa ne smemo zlorabljati kot sredstvo utehe za vsako ceno. Sočustvovanje s Kristusom na križu obvezuje kristjane, da se angažirajo v lajšanju trpljenja drugih in skrbijo za odgovorno sprejete življenja v katerega so bili poklicani.

prireديل B. Makovec

Otroci se veselijo zimskih radosti

legenda o Treh Kraljih

Neka legenda pripoveduje o kralju, ki je hotel skupaj s tremi kralji poiskati Dete v jaslih in mu podariti tri žlahtne kamne. Ker je njegova jezdna žival šepala, ni prišel pravočasno na kraj srečanja s tremi kralji. Zato se je sam podal na pot, vendar je prišel tudi v Betlehem prepozno. Na poti je namreč srečal mater, ki mu je pripovedovala o pokolu otrok v Betlehemu, v katerem je izgubila svojega sina. Ker se mu je mati smilila, ji je podaril žlahtni kamen, namenjen za darilo Detetu v jaslih.

Po nekaj mesecih je prišel četrti kralj v Egipt, kamor se je sveta družina zatekla, toda medtem so se starši z Jezusom že vrnili v domovino. Kralj je šel za njimi. Na poti je srečal sestradanega gobavca. Da bi mu vsaj malo pomagal, mu je podaril žlahtni kamen, ki ga je hotel pokloniti Jezusu.

Celih trideset let je kralj iskal Dete iz betlehemskega hleva. Njegovo staro srce je začelo že pešati in čutil je, da ne bo mogel dolgo vzdržati. Nagemu in prezeblemu otroku, ki je šel mimo in jokal, je podaril zadnji žlahtni kamen, ki ga je še imel.

Nenadoma se je stemnilo in zemlja se je začela tresti. V smrtnem strahu se je kralj spraševal, ali se bo njegovo iskanje Deteta končalo, ne da bi ga našel. Tedaj ga je obsijala nebeška svetloba s križa in zaslišal je glas:

"Potolažil si me, ko sem bil žalosten ... Rešil si me, ko sem bil v življenski nevarnosti ... Oblekel si me, ko sem bil nag in prezebel ..."

"Jaz, Gospod?"

"Kar si storil ljudem, ki so bili v stiski, si meni storil."

Nato je četrti kralj z veseljem izročil svoje življenje njemu, ki ga je tako dolgo iskal.

predstavitev

škofijska gimnazija vipava

KRATKA PREDZGODOVINA - Srednja verska šola

Škofijska gimnazija Vipava ima svojo predhodnico v Srednji verski šoli Vipava. Le to je v okviru Malega semenišča v Vipavi (delovati je pričelo 6.9.1952) ustanovil, 19. avgusta 1957, takratni apostolski administrator jugoslovanskega dela goriške nadškofije, dr. Mihael Toroš. Do ustanovitve je prišlo potem, ko je bila za eno leto ukinjena višja gimnazija v Ajdovščini, katero so do tedaj obiskovali gojenci Malega semenišča. Srednja verska šola ni bila javno priznana in je bila namenjena le fantom, ki so želeli postati duhovniki. Zakonodajca je Cerkvi dovoljevala ustanavljanje šol le za duhovniške kandidate. Od začetka šolskega leta 1957/58 do konca leta 1990/91 je obiskoval SVŠ v Vipavi 501 dijak.

Srednja verska šola je bila klasična gimnazija, z grščino in latinščino. Zaradi večjega poudarka na živih jezikih je zadnja leta v predmetniku ostala le latinščina. Vsa leta je bil reden predmet tudi verouk. Posamezne predmete so poučevali duhovniki. Po končanem četrtem letniku so dijaki vsa leta opravljali

maturu. Pomen Malega semenišča in Srednje verske šole v Vipavi dokazuje dejstvo, da je več kot 200 duhovnikov, ki danes delujejo v vseh treh škofijah, šlo skozi to ustanovo. Nekateri dijaki, ki so se odločili za druge poklice pa delajo na vidnih mestih v javnem življenju.

Škofijska gimnazija Vipava

Takoj, ko so družbene in zakonske spremembe to omogočile, smo se odločili za ustanovitev javno priznane srednje šole. Tako je koprski škof mgrs. Metod Pirih (15. maja 1991) podpisal ustanovitveni akt Škofijske gimnazije Vipava. Ustanovitelj vipavske gimnazije je koprška škofija. Da je gimnazija prav v Vipavi, smo se odločili na podlagi dose-danjih izkušenj, takojšnjih prostorskih možnosti in ker je Vipava geografsko središče škofije.

Šola je namenjena fantom in dekletom, ki si po uspešno končani osnovni šoli želijo pridobiti dobro izobrazbo za nadaljni študij na univerzi in tistim, ki se zavedajo pomembnosti prave vzgoje pri oblikovanju osebnosti mladostnika.

Šolski predmetnik je gimnazijski, z latinščino in veroukom v vseh štirih letnikih. Ponudba šole v okviru obveznih izbirnih vsebin je dovolj pestra in bogata: sodelovanje v dveh pevskih zborih, igranje klavirja in harmonija, likovna delavnica, šola komunikacije in pozitivnega mišljenja, dramski krožek, računalniški tečaj... Trudimo se za celostno vzgojo, ki temelji na krščanskih vrednotah in moralnih načelih. Pri vzgoji dajemo pomembno mesto različnim druženjem

v izvenšolskih dejavnostih in raznim neformalnim srečanjem.

V domu Malega semenišča lahko med tednom bivajo tudi fantje, ki se zaradi oddaljenosti ne morejo dnevno voziti v šolo. V prvi letnik 91/92 se je vpisalo 22 dijakov in dijakinj. V letošnjem šolskem letu pa obiskuje Škofijsko gimnazijo Vipava 79 dijakov: 37 deklet in 42 fantov. Računamo, da bo prihodnje šolsko leto v vseh štirih razredih okrog 100 dijakov in dijakinj. Manjše število dijakov omogoča bolj oseben pristop profesorjev in vzgojiteljev do vsakega in prijetnejše družinsko vzdušje. Zaradi prostorskih omejitev vpisujemo vsako leto le po en odeleček prvega letnika.

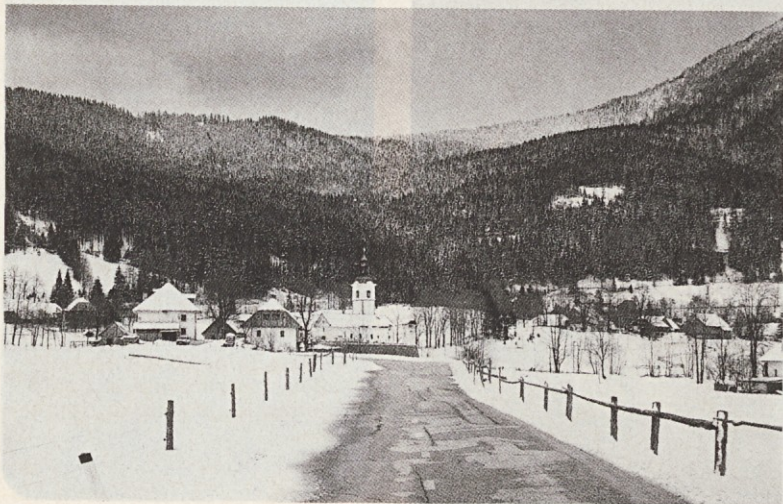
Škofijsko gimnazijo Vipava je verificiralo Ministrstvo RS za šolstvo in šport. Na podlagi koncesije od ministrstva mesečno prejemo sredstva s katerimi delno krijemo stroške šole, manjši del prispevajo starši z šolnino. Razliko, zlasti pa večja vzdrževalna dela in nove investicije, pa pokriva koprška škofija, ki je ustanovitelj. Lahko rečemo, da tako vsi verniki koprške škofije podpirajo in skrbijo za našo gimnazijo.

Malo semenišče in gimnazija v Vipavi sta zmogla opravljati svoje poslanstvo ter vzgojno-izobraževalno delo v težkih povojnih časih prav po zaslugi mnogih znanih in neznanih dobrotnikov. Naj bo na tem mestu vsem izrečena iskrena zahvala!

Z darovi različnih dobrotnikov tudi sedaj pomagamo tistim dijakom, ki sami ne zmorejo plačati šolnine ali vzdrževalnine v domu. Da bomo v prihodnje lahko vsaj delno zadostili pričakovanjem staršev in mladih, ki želijo priti na našo gimnazijo, bomo potrebovali precej finančnih sredstev. V ta namen bo škofija ustanovila poseben sklad. Že sedaj se priporočamo in prosimo, da svoje darove ter prispevke v ta namen nakažete na naslov: Malo semenišče Vipava, Grabrijanova 19, 65271 Vipava, žiro račun številka: 52010-531-245, sklicna številka: 05-144116-667498. Fotokopijo virmana pošljite na isti naslov.

Samo skupaj lahko odgovorimo na znamenja in izzive časa v katerem živimo. Celotno vzgojno-izobraževalno delo izročamo v varstvo sv. Jožefa in svetogorske Matere Božje. Na vse dobrotnike doma in po svetu pa kličemo božji blagoslov.

Vinko Lapajne

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

VERSKI LIST "DRUŽINA"

Rezultati jesenske raziskave kažejo, da bere "Družino" 202.000 ljudi, to je 30.000 več kot letos spomladi.

Največ bralcev je starih preko 50 let, zelo malo pa jih je iz starostne dobe od 15 do 24 let.

List zanima ljudi z osnovno in poklicno izobrazbo ter one s podpopprečnimi

osebnimi dohodki, ki so tradicionalno usmerjeni (dom, družina, kultura, gospodarstvo ...). Tednik ima največ bralcev na Gorenjskem, na Primorskem in v ljubljanski regiji.

TEDEN KARITAS

Dnevi od 21. do 28. novembra so bili posvečeni prireditvam z geslom "Klic dobrote za mir v družini". Posebno uspelo je bilo srečanje sodelavcev oz. voditeljev Karitas, ki so se zbrali v Ponikvi pri Šentjurju; bilo jih je nad tisoč. Organiziran je bil tudi dobrodelni koncert, ki je bil zelo dobro sprejet pri poslušalcih. Organizirana je bila tudi dobrodela ak-

cija zbiranja denarja; po še nepopolnih podatkih je bilo z vstopninami in darovi zbranih nad 12 milijonov tolarjev. Teden Karitas je lep uvod v leto družine 1994, ki ga je razglasila OZN.

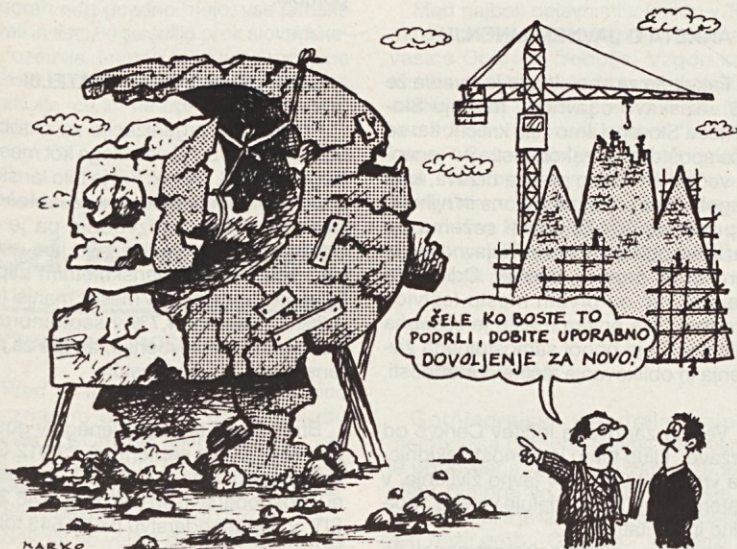
MISIJONAR PAVEL BERNIK - ČASTNI OBČAN

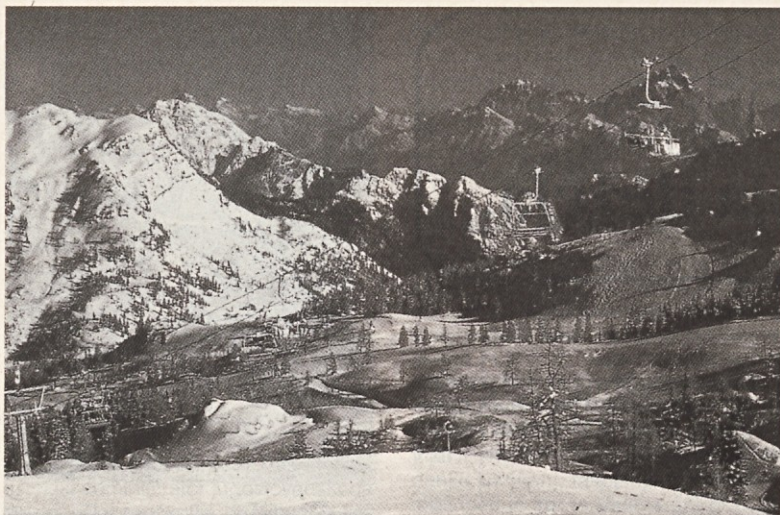
Rojen 1917 v Škofji Loki, je kot 17 leten fant odšel k salezijancem v Nandaland (Indija), kjer je delovalo samo 5 redovnic in 3 duhovniki. Danes je tam škofija z več kot 70 duhovniki in 180 redovnicami. Za njegovo pionirsko delo in ob priložnosti petdesetletnice mašništva, mu je občina Škofja Loka (v nasprotju s prakso in pravili) podelila naziv častnega občana!

PETDESETLETNICA SMRTI PESNIKA FRANCETA BALANTIČA

V Grahovem, Cerknici in Ljubljani so organizirali proslave v čast našemu velikemu pesniku iz druge svetovne vojne, Francetu Balantiču. Prejšni režim ga več kot 30 let ni hotel priznati. Proslava v Grahovem, kjer so ga ubili oziroma in je leta 1943, star komaj 22 let, zgorel, je nosila naslov iz njegovih verzov "Goreti hočem, sebi, novim dnevom". Na akademiji so nastopili umetniki iz domovine, zamejstva in tujine. Po slovesni zaдушnici je sprevod s cvetjem in baklami krenil na pokopališče. O pesniku je televizija Slovenije posnela filmski dokumentarec s pričevanji njegovih sorodnikov, znancev in nekdanjih nasprotnikov.

ŠE MALO PO STAREM

SPOMENIKI ZAMOLČANIM ŽRTVAM

Meseca novembra so postavili spominske plošče žrtvam komunističnega nasilja :

- na Gabrški Gori (Poljane nad Škofjo Loko): v marmor je vklesanih 23 imen umorjenih.

- v Mošah in Dragočajni za 12 žrtev partizanskega nasilja.

- v Vnanjih Goricah: 38 imen pobitih.

- v Šentvidu pri Stični, kjer je vpisanih 209 žrtev, od tega 190 pobitih po vojni; polovica vseh žrtev je bila mlajša od 24 let; slovesnosti ob odkritju plošče so se udeležili tudi štirje preživeli domobranci.

SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

16. novembra so zaključili sejem Slovenske knjige v Cankarjevem domu. Šestdeset založniških podjetij je na 258 policah razstavljalo nad 6000 knjig, od tega 2500 najnovejših. Svečane otvoritve so se udeležili predstavniki države, Akademije znanosti in umetnosti ter Združenja založnikov. Priznanja za najboljše knjige so prejele naslednje založbe:

Slovenska knjiga (Brižinski spomeniki), Mladinska knjiga (Terra mystica, Jože Plečnik) in Cankarjeva založba. Podeljena so bila tudi Schwentnerjeva priznanja in plakete. Obiskovalci so zelo veliko kupovali Katekizem katoliške

Cerkve, kar kaže na veliko zanimanje za tovrstno literaturo.

MIKLAVŽEVANJE

Festival Ljubljana, podjetje Varia in drugi so pripravili praznovanje sv. Miklavža s pestrim zabavnim sporedom, s sprevedom, ki se je odvijal po ulicah centra stare Ljubljane. Sledilo je tudi obdarovanje otrok. Podobne prireditve so se letos odvijale po vseh večjih krajih domovine.

ANKETA O JAVNEM MNENJU

Fakulteta za sociologijo je izvedla že 25. raziskavo o javnem mnenju Slovencev. Slovenci smo zelo kritični, kar se tiče spoštovanja zakonitosti - po mnenju večine še nismo pravna država, ki bi zagotavljala ustrezne zakone in njihovo izpolnjevanje. Zelo radi sežemo po različnih oblikah politične dejavnosti (referendum, protesti, stavke). Odnos do dela ni več na prvem mestu lestvice vrednot. Na prvem mestu je zasebna lastnina, ki je pogoj samostojnega življenja in oblikovanja lastne prihodnosti.

Večina zagovarja ločitev Cerkve od države, kljub temu je javnost naklonjena vračanju Cerkve v javno življenje, v katerem naj Cerkev deluje versko, moralno in karitativno.

Opazno je naraščanje nestrpnosti do

drugih narodov, do katerih smo precej šovinistično razpoloženi.

ŽRTVE NASILJA

Leta 1992 je bilo v Sloveniji med žrtvami nasilja tudi 492 otrok in 1705 mladoletnikov (14 - 18 let). Več kot tretjina otrok je doživelo nasilje v najhujši obliki; med mladoletniki je bilo takih 16,4%.

Najpogostejši delikti so bili izsiljevanje, nasilno obnašanje, posilstva in trpinčenje (najpogostejše pri otrocih do 14 let).

Notranje ministrstvo je začelo s plakati, zloženkami in nalepkami opozarjati na nevarnosti, ki prete otrokom in mladoletnikom. Sprejela pa bo tudi druge oblike osveščanja ljudi, zlasti staršev in vzgojiteljev.

REKORD V SAMOMORIH

Leta 1990 smo zabeležili 569 samomorov, s čimer smo na svetovni lestvici dosegli drugo mesto, takoj za prvaki Madžari.

Predavanje o teh vprašanih je v prostorih Teološke fakultete pripravila Slovenska ženska zveza; predavatelj je bil akademik dr. prof. Lev Milčinski.

Za samomorilski poseg se odločajo običajno po dolgem, dramatičnem, duševnem dogajanju in največkrat pomeni poslednji klic človeka po pomoči.

GOSPODARSKI POKAZATELJI

Proizvodne organizacije so oktobra 93 izdelale za 3,1% več blaga kot mesec poprej in za 6,7% več kot je bilo lanskoletno enomesečno povprečje. Letošnja desetmesečna proizvodnja pa je za 4,1% manjša kot lani v času jan.-oktober; zaostanek za lanskoletnim uspehom pa je iz meseca v mesec manjši (od 6,3% v juliju, na 4,7% v septembru) - gospodarstveniki menijo, da gre za dejansko oživljanje industrije.

Bruto plača na zaposlenega v gospodarstvu je bila septembra 73.912 SIT, v negospodarstvu 92.397 SIT - zaposleni v gospodarstvu so tako prejeli 46.272 SIT, v negospodarstvu pa 56.543 tolarjev.

Cene življenskih stroškov so se povečale za 2,3% - to v letnem nivoju pomeni 21,6%.

Glede na lanski september se je število brezposelnih povečalo za četrtno.

OBDAVČENE IGRALNICE

Državni zbor je po hitrem postopku sprejel zakonsko dopolnilo, s čimer do sprejetja novega zakona obdavčuje podjetja z igrami na srečo s 5 - 40% davki na promet (izvzeti so avtomati zunaj igralnic). Lastniki igralnic so že napovedali, da bodo morali zaradi novih davčnih bremen zapreti vsaj štiri igralnice.

ZASNEŽENA SLOVENIJA

Po petih letih "suše" je Slovenijo zalud sneg. Največ snega je padlo v vzhodni Sloveniji in na Dolenjskem (do 75 cm), najmanj pa v Primorju. V zadnji tretjini novembra je snežilo kar trikrat. Škode je največ po sadovnjakih.

ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VRSTE

Vlada je izdala uredbo, s katero je zavarovala nad 200 živalskih vrst kopenskih, sladkovodnih in morskih vretenčarjev ter nevretenčarjev. Zavarovane so tudi vrste hroščev in metuljev, ki žive v gorah nad gozdno mejo, vse jamske živali in tiste, ki se selijo prek slovenskega ozemlja. Imamo torej kar precejšnje število živalskih vrst, ki so obsojene na izginotje, če jih ne bomo ustrezno varovali.

od tu in tam

ČRNA NA KOROŠKEM

Pred 15. leti so odprli prvo delavnico za zmerno prizadete odrasle ljudi. Danes je v Črni pet takih delavnic z več kot 30 zaposlenimi. Gojenci delavnic se usposablajo za lažja dela in tako postanejo enakovredni člani družbe.

Nekdaj so veliko delali za Železarno Ravne, Rudnik Mežica in Bolnišnico

Slovenj Gradec. Zdaj imajo največ naročil od zasebnikov (voščilnice, proizvodi umetne obrti: tekstil, glina, les).

Z zakonskim predlogom jih hočejo izenačiti z invalidskimi delavci, s čimer bo dosedanji način dela onemogočen, zato vodstvo delavnic išče druge načine vzgoje prizadetih.

DOLENJA TREBUŠA

Med najbolj dejavnimi v kulturi v Tolminski občini so gotovo prebivalci male vasice Dolenja Trebuša. Vzgon kulturnemu življenju daje prosvetno društvo Justin Kogoj. O njem smo že pisali. Novembra so organizirali koncert "Iz naših krajev". Povod zanj je bil "dan mladega vina". Nastopili so ansambla Vrtnica iz Nove Gorice in Gašparji, moški pevski zbor Justin Kogoj, ljudski godci in pevke, skupina Deseti brat in humorističen par Iča pa Matevž.

GORNJI GRAD

Gornjegrajska katedrala, najpomembnejša baročna stavba v Sloveniji je obnovljena. Z deli so začeli že leta 1982. Najprej so popravili ostrežje in kritino, sledila je fasada in stalno postavljen božji grob. Obnovo so nadzirali strokovnjaki iz Zavoda spomeniškega

varstva. Sredstva zanj je poleg države dala še občina, razna podjetja in prebivalci kraja. Katedrala, ki je bila zgrajena 1760 leta, je posvečena sv. Mohorju in Fortunatu in je bila nekaj del benediktinskega samostana, potem pa rezidenca ljubljanskih škofov.

KOČEVJE

V kočevskem muzeju so predstavili knjigo "Kočevske cerkve - nekoč in danes". V njej se močno odraža obdobje ateističnega komunizma, saj je ideološka nestrpnost uničila 79 cerkva in kapelic. Danes ima samo še 48 cerkvenih objektov streho nad sabo, obredi pa se vršijo v 47 kulturnih stavbah. Knjigo natisnjeno v 2000 izvodih sta založila Župnijski urad Kočevje in Kočevski muzej. Starih črno belih posnetkov je 87, novih barvnih diapozitivov pa 182. Tako se lahko dobro oceni staro in novo stanje navedenih objektov.

KRŠKO

Zadnji dan novembra je zemeljski plaz s pobočja Trške gore zdrsel in z blatom zasul glavno cesto prav v središču mesta. Plaz je povzročila voda, ki se je prelivala prek roba vodnega rezervoarja in spodjedla prst na strmini. Pokvaril se je mehanizem, ki prekinja dotok

vode v vodohram. Škoda je velika, vodohram pa bodo seveda morali dodatno zavarovati pred preplavljanjem.

LJUBNO OB SAVINJI

Dvaindvajsetega novembra so odprli novi 190 metrov dolgi most čez Savinjo in blizu kilometer dolgo obvoznico, ki teče po desnem bregu reke, jo prečka in se severozahodno od naselja priključi na cesto proti Logarski dolini. Obnovljeni del ceste je dolg 7,2 km. Vrednost investicije znaša 130 milijonov SIT. S tem je naša najlepša alpska dolina postala nekoliko bolj dostopna; čimprej bo potrebno obnoviti še cesto do Luč in Solčave. Tako se bo Logarska dolina učinkoviteje vključila v turistične tokove.

MEDVODE

Most čez Savo v Verju pri Medvodah je končno dograjen in odprt za promet. Širok je 10,8 m, torej je dvakrat širši kot prejšnji. Gradnja je stala 121 milijonov tolarjev. Most skrajša prehod z enega na drugi breg za nekaj kilometrov.

POREČE

Uspešno so zaključili obnovitvena dela na podružnični cerkvi sv. Miklavža v župniji Podnanos. Pri obnovi so sodelovali vaščani Gradišča, Hrašč, Podbrega in Poreč. Zadnjič je bilo v cerkvi bogoslužje pred 2. svetovno vojno.

PRESERJE PRI LUKOVICI

Turistično društvo Gradišče je spet presenetilo s z novo pobudo. Organizirali so kmečko olimpijado in s tem prebudili prebivalce območja Črnega Grabna.

Dvanajst ekip od blizu in daleč se je pomerilo v skladanju plohov, žaganju tramička, sestavljanju in razstavljanju kmečkega vozu, zlaganju klafterskih drv v križ in spravljanju razsutega sena v kopice. Pri ocenjevanju je odločala kvaliteta storitev in čas izvedbe. V zabavno glasbenem delu so podelili privlačne nagrade.

SEMIČ

Martinovanje, praznik novega vina, je v Beli krajini imenovano tudi "jesenski pust". Društvo vinogradnikov, podružnica Semič, je za to priložnost pripravilo več zanimivosti: razstava mladih vin in martinovskih jedi, predstavitev knjige Bela krajina, običaj praznovanja z baklo in bobni, dneve odprtih zidanic (10 po številu), kjer je bilo poleg vina nudena še domača hrana, krst mošta in vsega kar k temu spada, predavanje o kletarenju in ocenjevanje mošta. Praznovanje je uspelo, vendar so organizatorji sklenili, da bodo v naslednjih letih vključili v program več izobraževalnega dela.

ŠENTJUR

Srednja kmetijska šola je bila ustanovljena l. 1900, kljub hudemu nasprotovanju Avstrijcev. Največ zaslug pri tem je imel dr. G. Ipavec iz znane družine skla-

dateljev. V mogočni stavbi ob magistralni cesti Celje-Šmarje so se izobraževale generacije slovenskih kmetov, ki so se dobro uveljavili kot gospodarstveniki.

Leta 1962. se je združila z vrtnarsko in hmeljarsko šolo v Kmetijski izobraževalni center v Celju. Danes nudi Center izobraževanje za kmetijske delavce in gospodinjice, kmetovalce in kmetijske tehnike.

TURNIŠČE

Krajevni praznik kraja, h kateremu spadajo tudi naselja Renkovci, Nedelica in Gomilica, so proslavili 21. novembra. Gledališčniki iz Šmarja pri Jelšah so že v soboto uprizorili igro "Veter v vejah safrana", naslednji dan pa se je predstavilo društvo KUD A.M. Slomšek in skupina učencev osnovne šole Turnišče. Predsednik občine Lendava je prireditve zaključil z željo, da bi bilo takih prireditev čim več.

Kam gre tvoja pot?

vrenje v slovenskem kotlu

NISMO V PAKETU

Stekel je prvi krog tako imenovanih eksploratornih pogovorov med delegacijama Slovenije in evropske komisije o asociacijskem sporazumu. Ne glede na zapletene tujke, ki odražajo zamotano terminologijo v Evropski uniji, kjer želijo z vsakim izrazom zelo natančno opredeliti naravo določenih odnosov, je le treba povedati, da se za besedama eksploratorni pogovori skriva, le to, da bosta delegaciji že v tej fazi poskušali obdelati čim več vprašanj in v bistvu še pred praviimi pogajanjimi odpraviti morebitna nesoglasja.

To med drugim pomeni, da naj bi že zdaj oziroma do konca teh pogovorov (predvidoma nekje v začetku naslednjega leta) Slovenija in Evropska unija začrtali aktivnost na številnih področjih, kar naj pripelje do tega, da bi že do konca naslednjega leta morda že tudi **podpisali asociacijski sporazum**. Gre pač še za eno tujo besedo, ki ji je mogoče po naše enostavneje reči sporazum o pridruženem članstvu, čeprav v zadnjem času po analogiji s podobnimi sporazumi med ES in višegrajsko skupino uporabljajo tudi označbo "evropski" sporazumi.

Slovenija po tej strani torej **nadaljuje svoje dokaj naglo zблиževanje z Evropsko skupnostjo** (prej) in Evropsko unijo (po novem). Vsekakor je mogoče ugotoviti, da na tej poti tudi doslej ni bilo

večjega zatikanja, saj je treba upoštevati, kako naglo so potekale stvari v zadnjih dveh letih in kako daleč se je pred dvema letoma še zdela možnost, da bi se naša država lahko tako hitro začela pogovarjati s to najpomembnejšo evropsko integracijo na praktično enaki ravni. Sporazum o pridruženem članstvu namreč pomeni prav to: med skupnostjo (unijo) in zainteresiranimi državami mora biti tolikšno soglasje in tolikšna stopnja medsebojnega zaupanja, da je mogoče stvari postaviti v povsem natančen kontekst, ko sta ena in druga stran tudi zaradi medsebojnih koristi pripravljene druga drugi dajati določene koncesije.

Vsaj v primeru prvih srednje- in vzhodnoevropskih držav, ki imajo že dobri dve leti podpisane evropske sporazume (Poljska, Madžarska, takratna Češko-slovaška), je treba upoštevati, da so ti sporazumi nastali v povsem določenih in specifičnih političnih okoliščinah po padcu berlinskega zidu ipd. Vendar so morale tudi te države privoliti v vrsto zahtev, ki jih na prvi pogled potiskajo v podrejeni položaj in zaradi katerih jih bo morda še marsikdaj precej bolelo.

Zaradi vsega tega lahko razumemo tiste vodilne evropske politike, ki nas brez posebne omembe imena vendarle uvrščajo med nove demokratične države, s katerimi se velja pogovarjati. Najsi gre za gospodarsko področje ali pa tudi takšna, kot so nekateri evropski obrambni sistemi, ali denimo bodoče partnerstvo za mir, kjer nas je verjetno videti med tistimi, ki nam bodo to možnost ponudili, ne da bi nas poprej vključevati v NACC (Natov svet za sodelovanje).

Če namreč tudi v Evropski uniji ne bi ugodno ocenjavali Slovenije, ne bi z nami že pred več kot pol leta sklenili sporazuma o gospodarskem sodelovanju, ki vključuje tudi tako imenovano evolutivno klavzulo in s tem nakazuje, da so bo naša država lahko sčasoma potegovala tudi za članstvo v tej integraciji. Pomemben del omenjenega sporazuma je tudi politična deklaracija, ki prav tako vnaša pomembne sestavine v medsebojno sodelovanje. V tem pogledu je **Slovenija morda še najbolj dokazala, da je dokončno zapustila nekdanje skupno območje** in da se bo poslej z njim pogovarjala tako, kot se to dogaja med državami, ki pač imajo določene

*** 5. december - Slovenija je pridobila status opazovalke v Zahodnoevropski uniji (WEU). S tem dejanjem smo prebili obroč, ki nas je v Evropi še povezoval s državami Balkana, ki so sinonim za nestabilnost in področje velikega tveganja. Status opazovalke nam daje pravico razpravljanja, ne pa tudi še glasovanja.**

*** 9. december - Predsednik Milan Kučan je bil na državniškem obisku v Albaniji. To je ena izmed redkih držav, ki je dosedaj povabila našega predsednika v goste. Po vseh mogočih pohvalah, ki jih dobiva naša mlada država, se nam postavlja vprašanje: "Kako to, da našemu predsedniku ne uspe obiskati več pomembnih Evropskih držav?"**

*** 12. december - Evropska unija je Slovenijo sprejela med države s katerimi bo podpisala pakt o stabilnosti. To je nova nevojaška pobuda, ki našo domovino uvršča med stabilne in zaupanja vredne države, s katerimi je Evropska unija pripravljena aktivno sodelovati, tako politično kot tudi gospodarsko.**

*** Potem, ko ni bil sprejet prejšnji predlog o pogojih za sprejem slovenskega državljanstva je SLS v parlamentu predložila nov predlog. Ta od prosilca zahteva vsaj 15 let predhodnega bivanja v Sloveniji. Glede na vse mogoče peripetije, ki se dogajajo v zvezi s sprejetjem tega zakona, se človek lahko vpraša, ali je državljanstvo danes res tako malo vredno, ko pa vemo, da so nekoč ljudje za to dajali celo svoja življenja.**

*** Civilna iniciativa je izdala že drugi del svojih zapisov v katerih anonimni avtorji prikazujejo predsednika parlamenta Hermana Rigelnika kot človeka, ki je še zelo močno povezan z ostanki stare Jugo-**

slavije in katerega namen je popolno obvladovanje Slovenije, ki naj bi se povrnila v nekakšno novo združbo nekdanjih "so-bratov".

* Milan Kučan je državnemu zboru poslal svoje mnenje o predlogu zakona o obrambi in vlogi predsednika pri poveljevanju slovenski vojski. Po mnenju ministra Janeza Janše je v tem mnenju predstavljen že znani koncept poveljevanja, ki nas popelje v čas prejšnje Jugoslavije. Po Kučanovem mnenju bi se sedanje ministrstvo za obrambo spremenilo v "štab vrhovnega poveljnika". To pa po besedah Janše zahteva spremembo parlamentarnega sistema v predsedniškega. Kot zanimivost je obrambni minister povedal tudi to, da je Milan Kučan nasprotoval preimenoivanju Teritorialne obrambe v Slovensko vojsko in to zaradi "etnične dimenzije", ki bi lahko sprožila burne reakcije v javnosti - le kdo je ta javnost v Sloveniji, ki se sramuje svoje "slovenskosti"???

* Naša država je z republiko Češko podpisala sporazum o prosti trgovini. S tem dejanjem smo pridobili nova tržišča, ki so nujno potrebna za oživetje gospodarstva. Podobni sporazumi se pripravljajo še s Poljsko in Madžarsko.

* V Sloveniji imamo 185 tisoč dvojnih državljanov, kar je približno devet odstotkov vsega prebivalstva. Po 40. členu zakona o državljanstvu je zaradi udeležbe na plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije dobilo naše državljanstvo 78 tisoč državljanov BiH, 60 tisoč hrvaških, 22 tisoč srbskih državljanov, itd., skupaj je bilo po tem členu sprejetih med slovenske državljanke nekaj več kot 169 tisoč ljudi.

gospodarske interese.

Slovenija je pač **prva država**, ki se ji je uspelo s pogorišča nekdanje Jugoslavije prebiti v prvo ligo tistih, ki se vendarle enakopravno dogovarjajo s Evropsko unijo. Predvsem od nas samih je tudi odvisno, kako uspešno bomo delovali tudi v prihodnje, saj je to odvisno predvsem od tega, koliko smo se pripravljeno odpirati nujnemu prepihu, ki ga prinašajo bolj odprta vrata v prostor Evropske unije. Pomembno je, da nam je pot tja odprta že s pogajanjem o bodočem pridruženem članstvu, od nas pa je odvisno, kako hitro bomo novim zahtevam prilagajali tudi svojo storilnost, zakonodajo in podobne stvari. Slovenija je v tem pogledu za Evropsko unijo **transparentna država**, od naših pogajalcev pa bo odvisno predvsem to, kako jim bo uspelo uveljavljati naše gospodarske ali še kakšne posebnosti. V tem primeru nam verjetno ne kaže posebej hlepeti niti ne po tem, da bi nas v vsem obravnavali denimo tako kot višegrajsko skupino držav ali celo v paketu z njo. Naša odločilna prednost je prejkone v tem, da nas Evropska unija sploh ne omenja več v nikakršnih paketih ali skupinah držav in da lahko tudi zato delujemo bolj avtonomno.

Stojan Žitko - DELO
Ljubljana, 6. 12. 1993

DO KONCA IN NAPREJ

S šampanjcem in kaviarjem je najmočnejša slovenska stranka nazdravila ob pomembni obletnici nesporne zmage v slovenski politiki, ki ni zgolj enkratni uspeh. Lanski Miklavž je Slovencem prinesel takšen parlament, da nikakor ni bilo mogoče sestaviti programske koalicije. V takšnem razmerju sil je tako LDS lahko sestavila vlado iz različnih koalicijskih partnerjev, ki se med seboj nikakor ne morejo vskladiti; v državnem zboru pa se med usklajevanjem oblikujejo takšna zavezništva, da zavezniki iz vlade s pomočjo zaveznikov iz opozicijskih vrst drug drugega. V omenjenem položaju je najuspešnejša tista stranka, ki je zmožna pridobiti največ "programskih" zaveznikov iz opozicijskih vrst. To pa lahko zaradi videza sredinske parlamentarne stranke uspe samo LDS. Uspeh čarobne formule "Ne levo ne desno - naprej" je tako podoben staremu rim-

skemu reku "Deli in vladaj". Drnovškovo spretno obvladovanje velikega dela slovenskega političnega prostora je posledica splošne družbene razklanosti na reformistični in konservativni del. Med tem ko želijo reformisti izvesti temeljite gospodarske in politične spremembe, ki bi odpravile privilegije prejšnjega sistema in postavile nova družbena razmerja, se želi konservativni del temu izogniti in zagotoviti nepretrgano nadaljevanje prejšnje vodilne plasti. Preseganje politične dvopolnosti v tem primeru pomeni takšno politično in gospodarsko reformo, ki bo nekdanjim tovarišem omogočila, da postanejo gospodarje v pravem pomenu besede. Pri zagovarjanju dosledne gospodarske in politične reforme vladajoči stranki ni težko najti zaveznikov, enkrat iz reformističnega drugič iz konservativnega dela parlamenta, pri tem pa vselej poskrbi za enakomerno oddaljenost od obeh "skrajnosti".

Takšna zgodba o uspehu se kaže tudi v sposobnosti oblikovanja najmočnejšega političnega bloka. Medtem ko reformistični del ne more oblikovati programske koalicije, postkomunistov pa tudi nihče ne želi krepiti, se toliko uspešneje povezuje tako imenovani sredinski blok. To pomeni nastanek najmočnejše slovenske stranke, ki bo nesporen gospodar v slovenski politiki, dokler bo uživala podporo postkomunistov in dokler se ne bo utrdil reformistični blok. Z veliko koalicijo "neusklajenih partnerjev" tako nastajajo nova politična razmerja in sistem dveh velikih strank. Čeprav so vsi njegovi glavni igralci zastopani v vladi, bo najpomembnejšo vlogo pri tem odigrala opozicija.

Igor Kršinar - SLOVENEK
Ljubljana, 7. 12. 1993

PRIZNANJE NEMOČI IN STRAHOVI

Poslanci so v želji, da bi mirnejših živcev odšli na počitnice, konec julija podpisali sporazum, s katerim so se dogovorili, da spremenijo ustavni zakon in rok za uskladitev zakonov z novo ustavo prestavijo s konca tega leta na konec prihodnjega. Hoteli so preprečiti, da bi konec leta ne prišli v nasprotje z ustavnim zakonom za izvedbo ustave. To je bil sicer izraz realizma - že takrat je bilo jasno, da vsega dela do konca leta

ne morejo kakovostno postoriti, ne da bi zakone spreminjali že po nekaj mesecih - hkrati pa tudi priznanje nemoči parlamenta. Ta se je od sprejetja ustave raje kot z odpravljanjem preseženih zakonov ukvarjal z raznimi blokadami (lastninski zakon) in "konstruktivnimi" nezaupnicami...

Nemoč pa je pokazal tudi na številnih zasedanjih, **ko ni mogel zagotoviti potrebne dvotretjinske večine**. Zgodba o tem je sicer dolga, vendar se vse skupaj vrti okrog reforme lokalne samouprave in krajevnih volitev. Zlasti kršćanski dekomkrat, pa tudi Slovenska ljudska stranka, so v teh pogovorih dosegli zagotovilo, da bo zakon o lokalni samoupravi sprejet še letos, kar bi omogočilo podaljšanje mandata sedanjim občinskim skupščinam in volitve v novih, že preoblikovanih občinah. Ker pa se v politiki ne splača biti naiven, je zanje (pa tudi za socialdemokrate in samostojno poslansko skupino) edino pravo zgotovilo le sprejem zakona o lokalni samoupravi.

Rešitev se tako zdi preprosta, pa vendar se stranke, ki "navijajo" za volitve v stare občine, pohitele z glasovanjem, čeprav ni bilo potrebnega soglasja in čeprav so vedele, da bo sprememba ustavnega zakona "padla". Za to pa po njihovem mnenju niso krive one, temveč manjšina, ki izsiljuje ter spravlja državo v pravni nered, zaradi česar nas gleda postrani že Evropska zveza... Ta naj bi, kot je dejal neki poslanec, že negodovala zaradi neurejenosti slovenske zakonodaje pri tem je pozabil, da je največji pravni nered pravzaprav še samo podaljševanje jugoslovanske zakonodaje. Zato bi lahko strahovom, kaj vse se bo zgodilo, če sprememba ne bo izglasovana, dodali še našo skrb: Komu so (še) povšeči jugoslovanski zakoni?

Ivan Puc - SLOVENEČ
Ljubljana, 9.12.1993

IZGOVOROV ZMANJKUJE

Dve leti po sprejemu zakona o denacionalizaciji se izteka rok za vložitev zahtevkov. Čeprav je bil zakon zastavljen zelo premišljeno, da bi upošteval interese vseh prizadetih in učinkovito vzpostavil zeleno stanje, se marsikaj ni zgodilo po pričakovanjih. Namesto gladkega izvajanja zakona je na vsakem koraku čutili ovire in zastoje, spremljanje problematike v občinah pa je daleč od

objektivnega poročanja o zakonu, ki naj bi se izvajal; vse skupaj je bolj podobno komentarjem problematike, ki bi jo bilo šele treba urediti ali pa sploh opustiti.

Denacionalizacija je le eden od mnogih projektov, ki v Sloveniji **uveljavljajo poštena, pravična, zakonita in legitima lastninska razmerja**. Slovenci brez nje gotovo nikoli ne bomo dosegli ravni, ki se civilizirani Evropi zdi samoumevna. Razvrednotenje pravic ljudi, ki so se jim godile krivice v totalitarnem režimu, je v Sloveniji postalo eden od poglobitvenih ciljev skupin in posameznikov, ki jim prehod v novo lastninsko strukturo, drugačno gospodarsko ureditev in pravno državo ne ustreza. Enakost pred zakonom si družbene skupine, ki svojo eksistenco in poslovni uspeh dolgujejo med drugim tudi zaplenjenemu premoženju, razlagajo po svoje: skušajo biti bolj enake od drugih.

Tipičen primer je fraza o "popravi starih krivic brez povzročanja novih". Zakon o denacionalizaciji gotovo ne bo delal krivic, razen morda upravičencem, ki jih že vnaprej omejujejo pri možnostih za vrnitev premoženja. Od kdaj se krivice deli na nove in stare? Ali so katere več vredne? Avtorji domislic, ki kritizirajo denacionalizacijo, tega ne počnejo, ker bi ta lahko oteževala normalno poslovanje. Težave so tam, kjer zavezanci niso sposobni tržnega ravnanja, ki so ga

dolžni lastnikom, ne bo pomagalo k preporodu. Denacionalizacijo potrebujejo kot izgovor vladi, ki postrani gleda njihove rdeče številke, izgovor delavcem, ki dobivajo čedalje tanjše kuverte in kot kritje za lukenj polno poslovanje, ki mora streči privilegiranim žepom. V takih primerih kot ponavadi vrečo držijo "menedžerski sindikati" in "neodvisna" občila, ki s ceneno demagogijo in frazami o "nerazumljivih zahtevah pogoltnih lastnikov "begajo javnost".

Lastniki, ki so bili že v prejšnjem sistemu prikrajšani za mnoge pravice, so tako lahek plen, ko se jim na pot do njihove lastnine postavijo nekdanji in sedanjí privilegiranci, upajoč, da onemogočanje izvajanja zakona o denacionalizaciji pomeni zadrževanje sprememb. Upanje pa je seveda zaman - lastnina bo v vsakem primeru dobila lastnika; zakaj ga torej ne bi dobila **zakonito in pošteno**? Denacionalizacija pomeni vračanje slovenskega premoženja v roko Slovincem, pravim lastnikom. Gre za enega od nujnih dejavnikov oživitve slovenskega gospodarstva. Denacionalizacija je nujna za dvig ugleda Slovenije v mednarodni javnosti. Če bo hitro in dobro izvedena, se bodo razmere v Sloveniji izboljšale - tudi za tiste, ki jo ovirajo in ustvarjajo odklonilno javno mnenje.

Stanislav Rozman - SLOVENEČ,
Ljubljana, 6.12.1993

Zimski pogled na Kočno

dom in družina

1994 - mednarodno leto družine

Združeni narodi so leto 1994 posvetili družini. Tema se zdi vredna vedno novega premisleka, ker je danes mnogo nerazrešenih vprašanj glede družine. S krščanskega vidika je družina ustanova, ki ni ustvarjena samo po volji človeka, ampak nam je dana iz božje roke. Ponovno moramo odkriti temelje, ki ljudi vodijo k sreči in zadovoljnemu življenju v družini.

Ni težko ugotoviti, da sreče ne more prav užiti tisti, ki nima zdravega družinskega kroga. Zato bomo v naši reviji v tem letu poskušali na teh straneh nagovoriti vprašanja da-

našnjega časa o družini in osvetljevati odgovore predvsem s krščanskega vidika.

družina in cerkev

Vsako nedeljo opoldne moli sveti oče, z balkona svoje rezidence v Vatikanu, angelovo češčenje skupaj z ljudmi, romarji, ki se zberejo na trgu svetega Petra. Vsakokrat v kratkem nagovoru spomni na namene, ki jih posebej priporoča v molitev. Za začetek cerkvenega leta, na prvo adventno nedeljo je najprej poudaril pomembnost adventnih tednov. Pristavil je k temu sledeče: "Bodite pripravljeni", se glasi Jezusovo opozorilo, ki spodbuja našo vztrajnost in zahteva, da njemu v vsakdanjem življenju napravimo prostor. Naj ta božji klic doseže vse krščanske družine. Da, najraje bi videl, da ta klic zadoni do vseh družin sveta. Kajti, kot že veste, so leto 1994 Združeni narodi razglasili za mednarodno leto družine.

Tudi Cerkev se pridružuje temu meniju in ga bo začela obhajati 26. decembra, ko je praznik svete Družine. Medtem, ko se pripravljamo na Božič, se obenem bližamo tudi začetku mednarodnega leta družine.

Klic k čuječnosti najde največkrat pripravljena in rodovitna tla prav v družinah. Družina je že po svoji naravi naravnana na prihodnost. Sama nastane iz odločitve moškega in ženske, da svoje osebne želje spojita v skupen življenski načrt. V tem načrtu je naravno vključeno tudi pričakovanje otrok, torej je v samem bistvu družine vključeno novo življenje, ki ga družina lahko posreduje. Življenje družina sprejme z ljubeznijo, z vso pripravljenostjo, da ga oskrbuje in pametno vzgoji.

Na tej poti, polni ljubečih dejanj, je čuječnost posebej nepogrešljiva krepost. Advent pospešuje poglobitev te zavesti tako, da vabi posebej v družinskem življenju k dejanjem, s katerimi odpiramo vrata Gospodu, ki prihaja. V družini naj bomo posebej pozorni na "pot skupne družinske molitve", ki bo odkrivala neizrabljene možnosti za spodbujanje čuta in skrbi za graditev družinske skupnosti.

Glejmo tudi na Marijo, ki je zgled pozornega in dejavnega pričakovanja. Zanj je pomenil advent nositi in varovati samega božjega Sina v svojem telesu in čakati na njegovo rojstvo. V tistih dneh in mesecih je spoznala vse veselje tega pričakovanja, pa tudi težave, strah in trpljenje v družinskem življenju. Njenemu varstvu zato izročajmo danes vse družine sveta. Naj se ob njej učimo uravnoveženosti družinskega življenja in jo prosimo za spremljevalko družinam današnjega časa".

premislek o družini

V knjigi Družina in smisel, ki je izšla pred kratkim v knjižni zbirki Družinska knjižnica pri Mohorjevi družbi v Celju, avtorica Elisabeth Lukas objavlja več člankov in predavanj na to temo. Med avtorji najdemo znanega slovenskega sociologa dr. Jožeta Ramovša. Iz njegovega razpravljanja povzemamo sledeče:

Družina je kot metropola človeških izkušenj. Metropola je nekaj posebnega. Navadno tako imenujemo glavno mesto države. Isti izraz uporabljamo za opis centralnega mesta neke dejavnosti. Holywood je npr. metropola filmske umetnosti. Vse, kar se dogaja na področju filma je na nek način povezano ali se vsaj primerja s tem, kar je usmeritev v Holywoodu. Za primer še olimpijsko mesto. Kjer je olimpijada, tam je središče vsega športnega dogajanja na svetu za isti čas, tam je metropola svetovnega športa.

Tako metropolitansko središče je za človeka družina. Tu je središče najpomembnejših človekovih izkušenj. V družini človek sprejme na odločen način vse kulturno bogastvo stotisočletne zgodovine človeštva. V družini se tudi njegov osebni prispevek, ki je doprinos v zakladnico tega kulturnega bogastva. Ta "napolnjena kašča izkušenj", ki jih imenujemo tudi kulturni zaklad človeške družbe, se najbolje izrazi v vsakdanjih dogodkih "od dela do jela", ki jih opravljamo ljudje in vanje polagamo moč svojega duha.

Kopičenje izkušenj je skrivnost

napredka in blaginje. Tu je najbolj vidna razlika med človekom in živaljo. Človek spreminja okolje in sebe načrtno s smislom za dobro, lepo, veselo. Žival je podvržena samo nagonskemu "razumu", ki ne presega naravni tok napredovanja. Njena narava se sama prilagaja morebitnim drugačnim razmeram. Če tega ne doseže, sama odmre.

družina - koga to zanima?

Danes nam je zrasla zavest o naravnem, čistem okolju. V nekaterih evropskih državah in v Severni Ameriki je ta zavest zelo prisotna v ljudeh. Dovolj je, da se spomnimo na neštivilne protestne akcije, kamor je zelo lahko privabiti veliko ljudi, ko gre za neosnaženo okolje. Nemci so z nenavadno resnostjo začeli izbirati različne odpadke v posebne vreče in zbiralnike. Veselje nad pridobitvami industrijske revolucije, s čemer smo še do včeraj merili stopnjo družbenega standarda, je danes zamenjala vse večja skrb nad neljubimi posledicami neodgovornega izkoriščanja narave. Veliko ljudi že dobro ve, da je bolje ohraniti čisto okolje in se odpovedati raznim ugodnostim. Danes se nam zdi pomembnejše poznati naravne načine pridobivanja za življenje potrebnih stvari, kakor pa uporabljati še naprej industrijske lahkotne rešitve. Z drugimi besedami: človek je spoznal, da je z odkritjem parnega stroja nastal proces, ki ga imenujemo industrijski način delovanja in ta je trd, neizprosno do narave, zanemarljivo njen naravni tek in ritem. Zato človek v tako imenovani "postmoderna dobi" išče boljše, bolj mehko, bolj prizanesljivo obnašanje do narave. To pomeni, da se spet vrača k temu, kako je vse samo v sebi ustvarjeno. Kristjani bi rekli, da imamo spet nekaj več pozornosti do tega, kako je Bog ustvaril stvari in določil njihov tek in spremembe časov.

Kaj pa glede človeka samega in njegove narave? Tudi naravo človeka raziskuje človek sam in imenuje ta spoznanja pedagogika, psihologija, psihoterapija, politika, sociala. Tudi to skuša človek v duhu današnjega razmišljanja naravnati nase, na člove-

ka, kakor je po naravi, se pravi, kakor je ustvarjen. Zato se novejša razmišljanja navadno označujejo kot "naravnana na človeka" - so antropološka.

Profesor Ramovš ugotavlja takole: "Zdi se, da tukaj ne le psihologija ampak vse antropološke vede zaostajajo za celo generacijo ali dve za naravoslovjem. Kaže, da so praktične antropološke vede-politika, pedagogika, psihoterapija-s svojim mišljenjem in metodologijo še kar krepko v "dobi parnega stroja".

Pri tem je treba vedeti, da so ravno to področja znanja, kjer je v zadnjem stoletju prišel človek do neverjetnega napredka. Koliko so nam prav te vede pomagale do globljih spoznanj o posameznih področjih človekovega življenja. Pomislimo samo na spremembe, ki so nastale v dojemanju in oskrbi bolnikov, spoštovanja otrok, poglobljene zavesti o svobodi in dostojanstvu človeške osebe ipd. Te teorije se našle precej odmevnosti v vzgoji, v šoli, v socialni, v politiki pa tudi v tako praktičnih zadevah kot so razmerja med delom in plačilom.

Podobno kakor industrijska revolucija so ta spoznanja privedla do velikega napredka na omenjenih področjih, vendar opažamo, da ne ved-

no v najbolj človeku v celoti. Kajti poleg pridobitev na teh ravneh se je človek sam v toliko stvareh znašel v globoki razklanosti znotraj samega sebe. Prišlo je do globoke krize človeškega življenja in krize sožitja med ljudmi. To pove, da je ljudem izpred oči ušel smisel njihovega delovanja in življenja. Prav tako so razmerja med ljudmi obremenjena z zapiranjem posameznikov vase, z brezbriznostjo, neobčutljivostjo,... To so težke stvari, ki se danes odražajo zelo močno tudi znotraj družin. Govorimo o krizi družine, največkrat o krizi odnosov v družini.

pripravil jp

janez cigler

sreča v nesreči

Dobro kosilo bom rekel napraviti, gostilničar mi bo svojo kočijo posodil in moje konje vpregel: pojdem in gostilničar z mano, da mi hišo pokaže, kjer fant služi, in s seboj ga bom h kosilu pripeljal, da bo z nami jedel; to mu bo večje veselje ko vsi denarji. Velika čast bo kmečkemu pastirju, se v kočiji z gospodo peljati in pri gospodi jesti." Okoli dvanajste ure tistega dne se pripelje po cesti kočija, zavije stran v vas in obstoji pred hišo, kjer je Pavle služil. Dva gospoda stopita iz kočije in vprašata gospodinjo: "Kje je vaš pastir Pavle?"

Žena odgovori: "Ni ga še domov, pase, kmalu mora priti, ker se bliža poldne." Baron in lastnik pošte ga čakata, da pride. Ko pride Pavle, ga v kočijo posadita in s sabo na pošto peljeta. Po poti vpraša Pavle ponižno: "Gospodje, kam me peljete?" Barom mu odgovori: "Ne boj se, ti si meni zelo ustregel, ker si šel ljudi klicat takrat, ko sem jih najbolj potreboval; plačila nič nisi hotel vzeti, zato boš danes z nami jedel in pil in se po gospodsko gostil." Pavle se sladko posmeje in se zahvali ponižno za toliko čast. "Boljše se mi zdi," je rekel, "se v kočiji peljati in pri gospodi jesti, kakor še toliko tolarjev," posebno ko je videl, da so drugi pastirji, njegovi tovariši, za njim zijali in se čudili. Vse je že bilo pripravljeno, ko se pripeljeta baron in poštni gospodar v kočiji s Pavletom. Kar k mizi sedejo, katera je bila polna najboljših jedi in dobrega sladkega vina. Gospoda začne hitro jesti, Pav-

le pa debelo gleda in senoče k mizi sestiti, kamor so mu odkazali. Baron mu reče: "Šavle, usesti se in jej z nami, kolikor se ti poljubi." Pavle reče ponižno: "Ne zamerite, milostivi gospod baron, saj niste še molili, pa že jeste. Meni so mati zelo zatrjevali, vselej pred jedjo in po jedi moliti in se spomniti dobrotnika, kateri nam darove daje. Večkrat sem slišal: Kdor pred jedjo in po jedi ne mli, je živini enak."

Pri teh Šavletovih besedah se visi spogledajo in hite moliti molitev pred jedjo. Med jedjo vpraša baron Pavleta: "Povej mi najprvo, zakaj nisi od mene nič hotel vzeti, ko sem ti lepe denarje ponujal?"

„Kje je vaš pastir Pavle?“

Pavle odgovori ves biste, naravnost, brez hinavščine: "Gospod baron plemeniti! Zato nisem hotel nič od vas vzeti, ker sem obljubil, zvesto se držati po nauku svoje matere in po naukih duhovnov. Mati so me lepo učili in mi večkrat rekli, posebno takrat, ko sem se od njih ločil, da nikar za vsako majhno reč plačila terjati, kar se komu stori. Kdor bo od ljudi za vsako reč na svetu plačan, ne bo na onem svetu nič plačila dosegel. Duhovni pastirji nas učijo: Če človek požirek mrzle vode bližnjemu z dobrim srcem poda, bo pri Bogu plačilo imel."

Nato reče baron: "Pavle, pridni fant, le tak ostani in srečen boš, Bog te ne bo nikoli zapustil." Tudi gospe baronki je bil Pavle zelo všeč; zato ga prijazno vpraša: "Kako je to, fante, ker si tako bister in dobro glavo imaš, zakaj pa v šolo ne hodiš, da bi se kaj več naučil?" Pri tem vprašanju se Pavletu solze ulijejo in globoko vzdihne, rekoč: "O dobra gospa, rad bi hodil v šolo, pa ni bilo mogoče; čast Bogu, da sem se toliko naučil." Nato ob kratkem vse razloži, kako se je z njegovimi starši godilo, da so bili od vseh zapuščeni, brez pomoči so morali iti po svetu.

Gospa tiho reče baronu: "Prav dober in prijazen se mi zdi ta fant; nama ni Bog otrok dal, kaj ko bi ga za svojega vzela? Dobro delo bo to in iz fanta utegne sčasoma kaj biti." Baron reče: "Ravno ta misel je tudi moja. Vzela ga bova, zanj skrbela in ga dala učiti, ker je bister. Bog bo nama to povrnil, če ne na tem, pa na onem svetu. Vendar moram fanta prej vprašati, ali bo pri volji z nama iti."

Baron pokliče Pavleta, rekoč: "Pavle, bi li ti zapustil svojo službo in šel z nama daleč - v Nemški Gradec? Tam se boš lahko učil, v šolo boš hodil." Pavle odgovori: "Oh milostivi gospod baron, grozno rad bi šel, pa ne vem, če bo v to moj gospodar privolil; brez privoljenja ne smem in se ne spodobim."

"Lepo je to," reče baron, "všeč mi je; hiti tedaj domov, prosim privoljenja, in če te bodo pustili, pridi povedati in vzamemo te s seboj."

„No, si kaj prinesel domov?“

Pavel hvaležno poljubi roko baronu in baronki in gre. Ves vesel prižvižga domov. Ko pride v hišo, mu reče gospodar: "No, si kaj prinesel domov?" Pavel reče: "Oh oče, ta gospoda me je tako obdarovala, da še ne eden tako; sem le prišel hitro vas prosit, da mi dovolite vzeti, kar mi ta dobra gospoda ponuja." "Ne bodi vendar tako preprost," pravi gospodar; "vzemi, kar ti kdo da! Boš pa že spet kaj neumnega naredil, kakor včeraj, ko nisi hotel tolarjev vzeti; pa vendar povej,

kaj ti je gospoda ponudila?"

"Baron in baronka sta me nagovorila, da me s seboj vzameta, če hočem iti, pa sem rekel: Rad grem, vendar prej ne obljubim, da vas za svet in za privoljenje prosim." "Srečni Pavle," reče gospodar, "sreča te išče, ne pusti je iz rok! Zdaj spoznam, da nisem prav storil, ker sem te včeraj zmerjal za to, ko nisi hotel ponujenih tolarjev vzeti. Tvoje dobro srce in tvojo pripravnost, bližnjemu pomagati, ti je Bog hitro povrnil. Pojdi brž k dobri gospodi nazaj, reci, da z veseljem dovolim, da te vzamejo. Pa čakaj, da bo bolj gotovo, grem s teboj, da te izročim."

Pavle in gospodar gresta gospodi naproti, katera se ravno po cesti spreha. Pavle se od daleč odkrije in prosi gospodarja, tudi tako storiti. Ko bliže prideta, se Pavle ponižno prikloni in gre ter obema roko poljubi in reče: "Moj gospodar me rad pusti; da je res, je sam prišel pričevat; prosim zdaj, da bi me s seboj vzeli, in obljubim vam veliko veselja narediti, ker bom vse rad ubogal in storil, kar mi boste ukazali. Dobrote ne bom nikoli pozabil, vedno vam bom hvaležen."

**„le priden bodi
in nič hudega ti
ne bo“**

Baron in baronka sta rekla: "Prav te, le priden bodi in nič hudega ti ne bo." Pavle je precej pri gospodi ostal, gospodar ves zamišljen domov odšel.

IV

Pavle šolar v Nemškem Gradcu

Drugi dan je bila kočija že popravljena, gospoda gre naprej in Pavle z njo. Težko mu je bilo pri srcu, zapustiti domačo deželo in iti v tuje kraje med tuje, neznane ljudi. Pa si je mislil: Bog je povsod, vsa zemlja je njegova. Dobrotljivega Boga sem si za očeta izbral in moj dobrotnik, gospod baron, bo moj telesni oče. S takimi mislimi zapusti Pavle rojstno deželo. O Malem Šmarnu je prišel Pavle s svojo gospodo v Nemški Gradec. Baron je precej ukazal, mu lepa gosposka oblačila narediti. Dal mu je posebno sobico,

kupil mu potrebne bukve, ga potem peljal in zapisal v šolo.

O vseh svetih je jel Pavle hoditi v prvo latinsko šolo. Tako se je učil, da so se vsi učitelji nad njegovo razumnostjo zavzeli. Najprvi je bil med vsemi šolarji, svojimi tovariši. Doma se je pridno učil, gospodi pri mizi stregel in včasi družini iz kakih lepih bukvic zvečer kaj bral. Molil je tako rad in vselej tako pobožno, da so se vsi nad njegovim vedenjem razgledovali. Od prvega do zadnjega so ga pri hiši vsi radi imeli. Tako je srečno živel v hiši svojega dobrotnika. S svojimi šolskimi tovariši se ni veliko družil. Z enim je bil prav prijatelj, Avguštinom Zormanom po imenu, kateri je bil plemenitega rodu, z Dunaja doma, tudi priden in pobožen mladenič. Po nesreči so Avguštinovi starši ob svoje veliko premoženje prišli; sama graščina blizu Dunaja jim je še ostala, zavoljo katere pa je še pravda tekla. Medtem so Avguštinovi starši pomrli in zdaj je bil Avguštin tako reven, da je živel v Gradcu le iz dobrot očetovih prijateljev, kateri so mu v šolah pomagali. Cela tri leta je bil Pavle Svetin vedno vesel, lepo rejen in zal mladenič. Vedno je Boga hvalil, da mu je tako dobrega očeta namestil, ker svojega pravega očeta nikoli ni poznal. Četrto leto je Pavle jel klavrn hoditi in žalosten biti pa še bolj pogosto moliti. Baron ga je večkrat vprašal, kaj mu je, pa je le odgovoril: "Žalosten sem, ker

vidim marsikaterega, da se mu hudo godi, meni pa je dobro. Vsakemu bi rad pomagal, kakor ste vi meni pomagali." Baron vpraša tudi druge posle pri hiši, s katerimi je Pavle jedel, če vedo, zakaj Pavle hujša. Rekli so mu: "Pavle mora hujšati, on grozno malo je; več ko polovico si vselej prihrani, v papir zavije pa nekam skrivaje nosi, a nihče ne ve kam." Drugi dan ga baron hitro, ko so odkosili, pokliče in ga pošlje pol ure daleč po opravilo. Medtem gresta baron in baronka ter preiščeta Pavletu skrinjo; hočeta se prepričati, ali je res, kar družina o Pavletu pripoveduje. Res najdeta v skrinji pod oblačili zavit košček mesa, malo kruha in pa malo sira. "Kaj bova zdaj storila s Pavletom?" vpraša baronka svojega moža. "To je nehvaležnost!" Bolj pametni baron pa reče: "Ljuba moja, tiho bodi, kar v misli mu ne jemlji! Drživa se, kakor da bi nič za to ne vedela; še danes bova zvedela, kam nosi, potem bova z njim govorila."

**„To je
nehvaležnost!“**

Baron skrivaj ukaže enemu svojih služabnikov, še danes za Pavletom iti, kadar pojde v šolo, in od daleč zvesto za njim slediti, kam bo spravljeno meso, kruh in sir nesel. Pavle pride kmalu domov, po navadi zvesto opravi, kar mu je naloženega, vzame

bukvice in skrivaj zmaši v žepe spravljeno jed in gre v šolo. Baronov služabnik ga od daleč pazi, gre za njim, ne da bi ga bil Pavle videl. Preden gre v šolo, skoči hitro v vežo neke hiše ne daleč od šole in gre po stopnicah pod streho v sobico, kjer je eden njegovih šolskih tovarišev bolan ležal. Hlapec leze tiho za njim in poslušaj vratih, kaj pogovarjata. Toliko je slišal hlapec Pavleta govoriti: "O ljubi moj prijatelj! Danes sem ti še prinesel, smiliš se mi; ne vem, ali ti bom mogel več kaj prinesiti; zdi se mi, da so me jeli paziti in spoznavati, da ti kaj prinesem." Bolnik pa na postelji ni drugega, kakor na glas je jokal in rekel: "Oh, če me še ti zapustiš, moram od vsega hudega umreti." Pavle ga je pa tolažil in ga opominjal, naj v Boga zaupa. Več hlapec ni slišal, hitro je šel strani, da ga Pavle ni videl; šel domov in baronu vse povedal, kar je slišal, in si je hišo dobro zapomnil. Baron, ki je vedel, da mora Pavle zdaj celi dve uri v šoli biti, se napravi, gre, hlapec mu mora iti tisto sobico pod streho pokazati. Ko noter stopi, vidi na goli slami ležati bolnega, revnega šolarja, bolj mrliču kakor živemu človeku podobnega. Baron reče bolnemu šolarju: "Zvedel sem, da si revež in veliko pomanjkanje trpiš, torej sem prišel te obiskat in ti pomagat. Vendar mi povej najprvo, kako se ti pravi in kdo so bili tvoji starši." Bolnik odgovori, pa tiho, ker je bil slab: "Avguštín Zorman mi je ime; moji starši so bili zelo premožni, pa so ob vse prišli; sama graščina je še ostala, za

tisto pa se moji sorodniki pravdajo, da je menda nikoli ne bom imel, dasi meni gre, dedovati po starših. Pomagati mi nihče noče. Dokler sem hodil, sem pri dobrih ljudeh kaj dobil, zdaj pa sem sirota, ne morem se ganiti iz postelje, nikogar ni, da bi mi kaj pomagal. O Bogu se usmili," je začel zdaj bolnik jokati, "z grozno nadlogo me je Bog obiskal, vse me je zapustilo. Imel sem ljubega prijatelja. Pavla Svetina po imenu; on mi je vsak dan kaj jesti prinesel, kar je sam pristradal, in mi je večkrat prestlal. Ravno danes mi je pa povedal, da mi ne bo mogel več prinesiti. Rad bi storil, pa ne more. O gospod, ne zamerite, ne vem, kdo ste, kaj ste, sam Bog vas je prinesel mi pomagati; prosim vas, da mi nekoliko jedi pošljete, če ne, moram od hudega umreti. Bog vam bo obilno poplačal, kar mi boste storili. Če vam drugega ne bom mogel povrniti, bom za vas molil."

„Pavle, zakaj si nehvaležen?“

Užalilo se je dobremu baronu, ko je videl mladeniča tako zapuščenega in pa plemenitega rodu. Skrivaj si je solze iz oči obrisal in mu ni drugega rekel, kakor obljubil mu je, da mu bo dobrih jedi pošiljal, in je šel. Ko je baron domov prišel, je povedal vse, kar je videl, svoji gospe. Ves žalosten je bil Pavle, ko je prišel domov iz šole.

Baron ga pokliče, ko Pavle bukve iz rok dne. Hitro uboga, gre k baronu, katerega najde na zlozmem sedežu in gospo zraven njega. "Kaj bodo ukazali milostivi baron?" vpraša Pavle ponižno. Baron se drži srdito in reče: "Pavle, zakaj si nehvaležen? Ne veš, da sem ti veliko dobrega storil? Zakaj zdaj skrivaj od hiše nosiš in mi škodo delaš? Vse vem zdaj, kako ravnaš, vselej v šolo grede polne malhe jedi natlačiš in odneseš. Več ne moreš zdaj skrivati in tajiti; povej, zakaj to delaš?" Pavle ves bled in prepaden ponižno odgovori, kakor se spodobi gospodu odgovarjati, in reče: "Milostivi gospod baron, moj oče, moj dobrotnik! Prosim, da mi dovolite odgovoriti." Baron reče: "Govori!"

"Ne tajim," začne Pavle govoriti, "da sem večkrat nesel jedi od hiše, pa nisem nič škode storil. Pristradal sem, svojim ustom sem pritrgal, da sem revnemu bolniku, tovarišu nesel. Najmanjše reči nisem vzel od hiše drugega, kot kar sem si jedi pritrgal. Vam škodo in krivico delati, mi vest ne dopusti. Vas za drugega prositi, si nisem upal, ker se že za te dobrote, kar mi jih storite, ne bom mogel nikoli zadosti zahvaliti. Tvariš se mi je zelo smilil; mislil sem: ker ste vi meni toliko dobrega storili in mi toliko pomagali, sem tudi jaz dolžan, če morem, kaj drugim pomagati in jim dobrega kaj storiti."

**Baron reče:
„Govori!“**

Baron in baronka sta se k videzu nekaj časa jezno držala, pa zdaj nič več nista mogla; obema so se solze udrle in sta dejala: "Ne boj se, Pavle! Vse nama je znano, kako si ravnal. Rada sva te do sedaj imela, pa veliko rajši te bova za naprej. Bodi vedno tako dober, zvest in usmiljen, Bog ti bo srečo dal." Eden za drugim ga objameta. "Zdaj si naju ljubeznivi sin, od danes ne boš poželel, le reci in vse boš imel. Prav storiš, če revežem pomagaš; to ti bo prav hodilo. Pojdi zdaj hitro k svojemu bolnemu tovarišu in ga razveseli! Glej, vse to mu boš nesel." Nato pelje baron Pavleta v sobo, kjer sta že bila pripravljena dva hlapca, ki sta nesla eden poln jerbasa dobrih jedi in sladkega vina, drugi pa

mehko posteljo." Oddaj hitro vse to bolniku in mu reci: Tisti gospod, ki te je obiskal, ti vse to pošilja in tudi za naprej boš dobil vse, kar boš potreboval." Drugi dan pošlje gospod k bolniku tudi svojega zdravnika, ki je tako dolgo k njemu hodil, da ga je ozdravil.

S kakšnim veseljem je Pavle šel s hlapcema k bolnemu prijatelju, se ne da dopovedati. Komaj stopi v bolnikovo sobico, mu hitro oznani, rekoč: "Hvali Boga, ljubi moj prijatelj! On je videl tvoje solze, z usmiljenim učesom te je pogledal in zaj ti pomanjšuje tvojo revščino. Glej, moj gospod ti pošilja jedi, dobre in zdrave bolniku, in vina. Tudi mehko posteljo, katere zelo potrebuješ. Karkoli boš potreboval še za naprej, boš prejel. Moj dobri gospod, moj oče, je obljubil zate skrbeti, da ozdraviš. Glej, da res Bog nikogar ne pusti od hudega konec vzeti, kateri v njega upa." Bolnik ni mogel na vse to nič odgovoriti drugega, kakor oči je proti nebesom obrnil, rekoč: "O, dobrotljivi Bog! Nisem vreden tolike dobrote. Povrni obilno mojemu dobrotniku, jaz mu ne morem povrniti."

Dobrotljivi Bog!

Vsak dan je potem Pavle smel obiskati svojega bolnega prijatelja in mu nesti, kar je pozelel. V pol leta je ozdravel in spet k moči prišel. Prva pot bolnika Avguščina po bolezni je bila v cerkev. Pred velikim oltarjem je pokleknil in tako zvesto molil in Boga hvalil za zdravje, da je bil ves v Boga zamišljen. Ker je bilo to popoldne in nobenega človeka ni bilo v cerkvi, je tudi na glas molil. Medtem ko Avguštin ves v pobožnosti vtopljen srčno moli in Boga hvali, prideta dva tuja gospoda v cerkev, ogledovat jo znotraj. Tiho hodita, Avguštin jih ne vidi, le naprej moli na glas. Te besede sta gospoda slišala, ki jih je govoril: "Dobrotljivi Bog! Če je tvoja sveta volja, ohrani mi zdravje in daj mi priložnost, toliko prislužiti, da bom mogel kaj povrniti dobrotnikom." Tuja gospoda gledata Avguščina in se izgledujeta nad njegovo molitvijo. Nista ga hotela motiti, pa rada bi ga bila videla in vedela, kdo je. Ko cerkev ogledata, gresta ven in pri vratih čakata molilca mladeniča. Ko pride, mu rečeta: "Tujca sva, z

Letošnja zima se je naselila tudi v naših krajih

Dunaja prihajava; ali nama moreš kaj o tej cerkvi povedati? Koliko je stara? Ali ima kaj dragocenih reči?" Avguštin odgovori modro: "Rad bi vama povedal, pa ne morem nič vedeti: nikoli se nisem za to zanimal, sem šolar, sem se le učil. Zelo sem bil bolan, pa mi je ljubi Bog spet zdravje dal; zato sem ga prišel danes najprvo semkaj zahvaliti." Nato reče eden tujih gospodov: "Tudi midva iščeva šolarja, imava mu nekaj zelo veselega povedati; morebiti bi nama ti mogel povedati, kje ga najdeva." Avguštin odgovori: "Kmalu ga bomo našli, če mi le hočeta povedati, kako mu je ime in kako se piše." Gospod odgovori: "Šolarju, ki ga iščeva, je ime Avguštin, piše se Zorman."

"Tudi midva iščeva šolarja."

Avguštinu, še od bolezni slabega, spreleti pri tej besedi rdečina in pomolči, misli, ali bi povedal ali ne, da je on tisti šolar. Vendar reče: "Moja gospoda, če tega šolarja iščeta, moram vama povedati, da sem jaz. Prosim vaju, povejta mi, kaj mi imata oznaniti." Gospoda rečeta: "Ti si še slab od bolezni, idimo na tvoj dom, tam ti bova povedala in pismo pokazala." "Ne grem prej domov," pravi Avguštin, da opravi, kar sem oblju-

bil, da grem zahvaliti svojega dobrotnika, barona I." "Prav je," pravita gospoda, "gremo vkup; tudi midva sva z baronom znana."

Avguštin zahvali barona ponižno za vse dobrote in mu roko poljubi, rekoč: "Bog vam povrni, drugega vam ne morem povrniti; molil pa bom za vas. Če bi kdaj priložnost imel, kateremu vaših kaj pomagati, bom z veseljem storil; vaših dobrot ne bom nikoli pozabil." Zdaj stopi eden dunajskih gospodov in mu pokaže pisanje, kar Avguštinu gre. Baron bere na glas. Zapisano je bilo: "Pravda je končana, krivični sorodniki Avguštinovi, kateri so se bili graščine polastili, ki po pravici Avguštinu Zormanu gre, so pravdo izgubili. Avguštin je pravi njen gospodar, njemu se mora precej dati. Ker se pa ne ve, kje je, se mora po vseh mestih iti iskati, da se najde in v svojo domovino pripelje." Ta dva dunajska gospoda sta bila dva besednika, katera sta se za Avguščina vlekla in mu srečno ohranila graščino in vse veliko premoženje. Zato sta ga sama prišla iskati in mu to veselje oznaniti. Vsi so skup pri baronu ostali in se gostili. Baron je tudi bil vesel te zgodbe. Najbolj vesel pa je bil Pavle, Avguštinov tovariš. Vendar se mu je težko zdelo, se ločiti od svojega prijatelja. Ves teden so bili vkupaj pri baronu. Sedmi dan pa gre Avguštin z obema gospodoma na svojo dobljeno graščino. (se nadaljuje)

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

Meseca decembra je minilo že celo leto, odkar se je slovenska skupnost v Veliki Britaniji poslovila od večjega števila svojih rojakov, ki so odšli s tega sveta v večnost, drug za drugim, v komaj dveh tednih. Bili so eni izmed najzvestejših in najprizadevnejših članov naše katoliške srenje in naše misije v Združenem Kraljestvu. Prve obletnice smrti smo obhajali za Ivanom Ermanom,

Katedrala v Canterbury-u, sedežu anglikanske cerkve

Jožetom Pavličem, Minko Grčar in za, med nami vsemi najbolj znanim, Dušanom Pleničarjem. Kot neutruđen javni in kulturni delavec si je Dušan v Angliji pridobil splošen ugled. Njegovo življensko delo in njegov pomen med političnimi emigranti bosta prav gotovo še prikazana na kakšnem simpoziju ali v knjižni obliki.

Pričujoča fotografija, ki jo ob 1. obletnici njegove smrti objavljamo, nas spominja na slovesen dan, ko je Dušan prejel papeško odlikovanje "Pro Ecclesia et Pontifice".

Ob vsakem adventu in božiču se spomini velike večine slovenskih beguncev v Veliki Britaniji vračajo tudi na njihov prvi božič na tem britanskem otoku, leta 1947. Prvi transport, z njim pa največje

število naših ljudi, je prispel v Anglijo dva dni pred božičnimi prazniki. Nikoli ne bomo pozabili tega potovanja z ladjo, ki smo ga začeli v nizozemskem pristanišču Hoek van Holland in končali v angleški luki Harwich. Bilo je na strašno razburkanem morju tako, da smo doma-la vsi dobili morskó bolezen. Premočeni in premraženi smo prispeli na britanska tla. Po bori skodelici kave so nas natovorili na vlak in avtobuse ter nas odpeljali v West Wrattling pri Cambridge-u, kjer so nas namestili v taborišču s pločevinastimi barakami. Na sredi vsake je bila postavljena pečica, gorivo (premog) pa je bilo uskladiščeno za bodočo žico na skrajnem vogalu taborišča. Morali smo ga enostavno zaseči, da smo lahko z njim zakurili pečico. Ko je le-ta ogrela prostor, se je v baraki dvignila soparna megla od mokrih oblačih, ki smo jih sušili. Zunaj je bila precej huda zima. Celó sneg je takrat zapadel, kar se sicer v tem delu Anglije redko zgodi.

Naslednjega dne je bil sveti večer. V taborišče je prišel "duhovnik", ki nas je povabil k polnočnici. Mislili smo, da nas je v cerkev vabil angleško govoreči katoliški duhovnik. Šli smo v cerkev, in kmalu ugotovili, da tisto ni bila katoliška cerkev, kljub veliki podobnosti. Še večje presenečenje pa nam je vzbudil "duhovnik" - bil je anglikanski pastor. Ker druge možnosti v tistem trenutku ni bilo, smo se obreda udeležili. Z mislimi pa smo bili v naših domačih cerkvah, kjer smo nekdanj doživljali toliko prelepih polnočnic.

V tistih začetnih trenutkih se še nismo zavedali, da nas je Anglija sprejemala kot "Evropske prostovoljne delavce" -

Dušan Pleničar med nami ne bo ostal pozabljen

Obisk slovenskih rojakov iz Münchna v Našem domu v Londonu

predvidevanjem. Angleži so nas razporedili na vse konce in kraje tega otoka in naša skupnost je sedaj razkropljena po vsem širnem področju Anglije, Walesa in Škotske. Naivno smo tudi upali, da bomo v Veliki Britaniji ostali le kratek čas in da se bomo kmalu vrnili domov. Sedaj mineva že 46 let, a mi smo še vedno tukaj. Postarali smo se in precej obnemogli smo že, mnogo izmed nas jih je že odšlo po večno plačilo. Kar nas je še ostalo smo v glavnem upokojenci. Čeprav svoje rodne domovine nismo nikoli pozabili, pa je žal slovenska država prišla malo prepozno, da bi begunci iz leta 1945 lahko uživali tako zaželjeno svobodo v deželici pod Triglavom. A tudi svoboda je prišla, četudi pozno!

Verjetno bi se mi tukaj že zdavnaj zgubili v tujem svetu, če ne bi naši slovenski duhovniki poskrbeli, da imamo večkrat na leto slovensko bogoslužje in vsaj enkrat v letu Slovenski dan. Tako smo vseskozi ostali povezani po našem slovenskem duhovniku.

Ko bodo v teh božičnih dneh in ob Novem letu blagolasno zadonele prekrasne slovenske božične pesmi, bomo tudi mi tukaj, z rojaki v domovini in drugod po svetu, duhovno povezani, želeč jim svete božične praznike in blagoslova polno novo leto.

V. Savrič

kar koli je ta opredelitev že pomenila. Kmalu smo spoznali, da so bile nam, tzv. "prostovoljcem", dovoljene le tri vrste zaposlitev: v rudnikih, v težki industriji (opekarne ter podobno) in na britanskih kmetijah. Naša velika želja je bila, da bi ostali skupaj, da bi tako nadaljevali z našim kulturnim življenjem, ki je bilo že zelo razvito - iz begunskih taboriščih v Italiji. Prav s tem namenom se nas je veliko število javilo za delo v rudniku. Zgodilo pa se je ravno nasprotno našim

Srečko Tušar in pok. Dolfi Perhaj - fantovska leta

avstrija

PREDARLSKA

Martinovanje: Martinovanje je najbolj ljudski praznik, ko jesensko delo v vinogradu obrodi svoje sadove. Iz soka grozdnih jagod namreč postane vino. Od veselja in sreče nad tem "čudežem" si hoče dati človek duška tudi na zunaj. Zato prireja veselice in srečanja v času okrog praznika sv. Martina: od tod ime martinovanje. Če so nekdaj poznali ta "praznik" bolj vinorodni kraji, pa se danes slavi tudi tam, kjer ni te žlahtne rastline. Vince je dobrodošlo povsod in sprejeto z velikim veseljem. V zvezi s tem so povezani različni običaji in navade, ki se v zadnjem času spet prebujajo. Namreč veliko teh starožitnosti se je po vojni opustilo zaradi ideološkega nasprotovanja. Kar je bilo povezano s svet-

niki, je moralo v pozabo. Sedanji čas pa znova odkriva bogastvo teh navad in lepih običajev in jih zato spet oživlja. Slovenski narod živi iz teh starodavnih korenin kulturne dediščine, katere del so prav ti ljudski običaji.

Ko so Slovenci šli po svetu, so s seboj ponesli tudi te navade. V tujini so jim prav takšni običaji pomagali prebroditi osamljenost in domotožje in jim pomagali ohranjati pripadnost narodu. Najbolj množično in priljubljeno je bilo martinovanje, ki ga Slovenci proslavljajo po vsem svetu, kjer so našli novo domovino.

Tudi naša skupnost se lahko pohvali s to tradicijo, ki gre že v tretje desetletje. Skoraj bi lahko rekli, da je udeležba vsako leto večja. Kolikor postaja človek starejši, toliko bolj se v njem vzbujajo vezi po domačih navadah. Ta želja nagne mnoge, da se udeležijo martinovanja. Po sednja dvorana tega niso čutili in se teh srečanj niso udeleževali. Slovenci moramo pokazati s takšnimi prireditvami in svojo udeležbo, da spadamo v kulturno Evropo.

Naše martinovanje se letos ni ujemalo s svetnikovim godom, ampak je bilo teden dni pozneje: 20. nov. 1993 v Rankweilu. Spodnja dvorana tega bila hitro zasedena, potem se je napolnila še galerija. Muzikantje so bili kar točni. Tokrat je nastopi ansambel Prerad iz Ptuja. Ob zvokih narodne in zabavne glasbe, se je razpoloženje in veselje vidno stopnjeva-

Čestitke za 20 letno delo med zdomci in izseljenci

lo. Vmes pa predstavitev ansambla in različne šale napovedovalca je dajalo pristo štajersko domačnost.

Martinovanju se je pridružila še 20-letnica bivanja izseljeniškega duhovnika g. Janeza Žagar na Predarlskem. Po pozdravnih besedah gospoda Ternarja za 20 letno delo med zdomci in izseljenci, se mu je v imenu škofije zahvalil voditelj dušnopastirskega urada g. msgr. Giselbrecht in vodja Gastarbeiterreferata g. Mehele. Tudi predstavnik Delavske zbornice je izrekel pozdrave. Ob lepih in bogatih darilih in s šopkom 20. nageljnov, mu je zepel še cerkveni zbor pod vodstvom g. Horvata.

Po opravljeni slovesnosti se je spet oglasil ansambel in ponudila se je prilika za ples. Naše martinovanje je povezano s tombolo, zato se je začela prodaja srečk. Bile so naenkrat prodane. Nekateri jih sploh niso dobili. Druga leta so jih ponujali, celo vsiljevali, da se je lahko tombola začela, tokat tega ni bilo. Tudi način zrebanja je bil drugačen. Srečke so bile oštevilčene in prazne. Oštevilčene so zadele in tako se je delitev dobitkov hitro končala. Glavni dobitek - barvni televizor je odšel v Nemčijo. Saj se naše prireditve udeležujejo tudi rojaki onstran meje. Letos je prišlo kar močno zastopstvo iz kneževine Liechtenstein.

Glavni poudarek Martinovega dne je veselje in pokušanje nove kapljice. Čeprav je bila precej zasoljena, je kar dobro šla v promet. Veselje in ples sta se zavlekla v zgodnje jutranje ure. Ob taki veseli družbi in poskočni muziki se je težko ločiti. Zato jih je veliko vztrajalo kar do konca.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na tiste, ki so nam vse to pripravili. Koliko je bilo dela z iskanjem dobitkov, priprave za lep potek prireditve, iskanje ansambla, prodaja vstopnic in dajanje navodil, sprejemanje gostov; vse to je bilo narejeno z veliko dobre volje in zastonj. Vsem tem delavcem in pomočnikom velja prisrčna zahvala, ker so nam pripravili takšen bogat večer. Celo domačini so nas pohvalili, ker je tako mirno in lepo potekalo, kar pri drugih prireditvah ni samo po sebi umevno. Lepo priznanje Slovincem, ker znamo pokazati svojo kulturo in poštenje.

Vsem skupaj še enkrat prisrčna zahvala in priznanje ze delo in pomoč.

Tekmovanje v kegljanju: Prvič se je

naša luč

Veselje nad doseženim uspehom

naše Planinsko društvo odločilo, da se pomeri v tekmovanju pri kegljanju. Do sedaj smo prirejali tekmovanja v kolezarjenju in hodili v hribe, tokrat smo pa poskusili srečo pri kegljanju. Odločili smo se za soboto, 6. nov. 1993, da se dobimo v Schwarzbachu v gostilni, kjer imajo kegljišče. Čeprav neizkušeni v tem športu, smo veliko pričakovali. Pomerile so se mladinska, ženska in moška skupina.

Najbolj se je odrezala moška skupina, kjer je prvo mesto dobil g. Adolf Meininger. To je tudi razumljivo, ker so nekateri med njimi že kar "profesionalci".

V mladinski skupini je bilo najboljša deklica Aleksandra Petek, ki je prvič metala kroglo.

V ženski skupini je osvojila prvo mesto gospa Anica Bedjanič. Po končanem tekmovanju je sledila podelitev nagrad. Najbolj veseli so jih bili zmagovalci prvih mest, pa tudi za drugo in tretje mesto so bili lepi pokali.

Večer se je zavlekel kar dolgo v noč, saj je bilo veselje veliko, posebno med tistimi, ki smo se prvič spoprijeli s tem športom.

Želeti bi bilo, da bi se večkrat na leto srečali pri takem športnem večeru.

Janez Žagar

malega Antonia, že drugega otroka v družini Leone-Ragolič iz Farcienes. Mladi družini iskreno čestitamo!

Po krajši in težki bolezni, nas je, 16. novembra letos, zapustila g. Ivanka DELFAR (rojena Barba), iz Bruslja. Vsem, ki smo jo poznali, nam je bilo zelo hudo, še posebej pa seveda njenemu možu g. Francu in otrokom (Jean-Pierre, Vesna in Joseph). Njena smrt je pretresla tudi njenega brata g. Ivana, ki s svojo družino živi v Bruslju in vse njene v Sloveniji. V soboto, 20. novembra, smo jo pospremili na njeni zadnji poti v župnijsko cerkev Sv. Jožefa v Anderlechtu, kjer smo imeli mašo zadušnico. Pokopa-

Pokojni Rado Zorzut iz Monceaux-sur-Sambre, ob prvi obletnici smrti (+14.01.93)

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

V nedeljo, 12. septembra 1993, je slovenski izseljenški duhovnik, v kapeli Fatimske Marije v Pironchamps, krstil

Pokojna Ivanka Delfar, roj. Barba iz Bruslja, na eni zadnjih fotografij iz lanskega dopusta v Sloveniji

s svojim možem redno udeleževala vseh slovenskih maš v Bruslju. Bila je aktivna pri vseh kulturno - zabavnih prireditvah, ki so jih organizirali Slovenci v Belgiji.

Zelo rada je prepevala pri pevskem zboru tako v Bruslju kot v Charleroi. "Naj ji bo lahka ta zemljica." Njena blaga duša naj se veseli v Bogu, vsem svojcem pa naše iskreno sožalje!

Ob slovesu v cerkvi je gđc. Irena Fele naslovila na pokojno Ivanko tele doživetve besede (v francoskem in slovenskem jeziku):

"Draga Ivanka!

Žalost je v naših srcih; tako na hitro si odšla od nas. Kako prazno bo brez tebe? Ostal nam bo svetel spomin slovenske matere, žene in prijateljice. Kot je recitiral tvoj sin Jožko pred leti: Vidim te mati, ko stopam po klancu, le v tvojem oknu še luč gori... Naj ti bo lahka zemlja."

Kazimir

LIMBURG - LIEGE:

"Slomškova" turneja po Sloveniji.

V začetku novembra je "Slomšek" z avtobusom odpotoval v Slovenijo. Turnejo je organiziralo društvo "Slovenija v svetu", ki ga vodi g. Boštjan Kocmur ob sodelovanju "Katoliškega središča Slovencev po svetu", ki ga vodi g. Janez Rihar. V Škofji Loki sta nas sprejela župan g. Havlina in predsednik Izvršnega sveta g. Demšar, ki je čez dan

pred nastopom naši skupini razkazal lepote in zanimivosti Poljanske doline.

Grajska kapela v Škofji Loki je po svoji zvočnosti kot nalašč za pevske nastope.

"Slomšek" je zapel narodne in novejšje skladbe. Aplavz je bil vedno bolj živ.

Pozdravno besedo je izrekel dr. Vencelj, vladni poverjenik za Slovence na tujem. Med škofjeločani smo se hitro prijetno počutili.

Naslednji dan je naša skupina dopoldne obiskala moški zbor "Vrtnica" v Novi Gorici. Stari znanci so nas prijazno sprejeli in pogostili. Poleg drugega so nam pokazali znamenito Pršutarno.

Zvečer so nas Vrhničani prijazno pričakali v Cankarjevem domu. Če je tu dvorana bila nekoliko suha, je občinstvo bilo toliko bolj sodelujoče in navdušeno. Pevce je pozdravil župan g. Tomšič. Po gostoljubni večerji so se pevci veseli vračali v Škofjo Loko. Naslednji dan je pevski zbor sprejel Ljubljanski župan g. Strgar. Po sprejemu na Magistratu nas je mešani zbor "Ave" povabil na kosilo. Zvečer pa je bil nastop v Št. Joštu nad Horjulom, kjer so pevce sprejeli s pesmijo, folklornim nastopom in kruhom in soljo ter pozdravnim nagovorom predstavnika župnije g. Koširja. G. župnik Brce je gostom pokazal obe cerkvi, od katerih starejša izhaja iz srede štirinajstega stoletja. Zvon je iz leta 1353. Vreme je bilo zelo neugodno, vendar so domačini in okoličani napolnili prostorno dvorano.

Tu so prepevali že mladi iz Clevelanda in Buenos Airesa. Pevci se niso smeli ozirati na utrujenost; vse svoje moči so dali v pesem, da je sozvočje bilo čim popolnejše. Navdušeno ploskanje je pevcem vtilo novega poguma. Po nastopu in večerji se je spontano dvignila pesem, kateri so dali ognja gostje in gostitelj. Lepo je bilo. Ko bi se to dogajalo poleti ob lepem vremenu, bi bilo še lepše.

Hitro je napačil zadnji dan turneje. Na vrsti je bilo Trnovo v Ljubljani, ki je v zadnjem hipu prišlo na program, a je nastop pevskega zbora prav tu najlepše uspel. Sprejel nas je g. župnik Pogačnik s svojo ekipo. Peli so v cerkvi, ki je izredno akustična. Tu so lepi glasovi, številne vaje, pazljivost pevcev in inspiracija pevodje prišli polno do svojega izraza. Poslušalci so napeto prisluhnili. G. župan Strgar je pevcem in poslušalcem izrekel pozdravne besede. Navzoč je bil tudi dr. Jurak, predsednik SIM.

"Slomšek" v grajski kapeli v Škofji Loki

Vse je prehitro minilo. Pevci so imeli srečno zavest, da so dobro opravili svoje poslanstvo. Za kosilo so pevci bili gostje po družinah, kar bo še povečalo možnost medsebojnega poznanstva. V bližnji prihodnosti bodo njihovi pevci naši gostje po družinah, kar je še povečalo možnost medsebojnega poznanstva. V bližnji prihodnosti bodo njihovi pevci naši gostje. Spoznali smo se na "Srečanju treh Slovenij na Višarjah". Odpotovali smo še isti večer.

Na turneji smo srečali veliko dobrih ljudi. Nekateri so nas pričakali na vseh štirih postajah. Posebno pozornost so nam posvečali člani pevskega zbora "Ave", ki so pred meseci bili naši gostje.

Turneja je pevovodji g. Viliju Roglju in pevcem dala novega poguma za vztrajno delo v prihodnosti. Mislim pa, da so naši nastopi bili lepa pobuda tudi rojakom v domovini, kjer so okoliščine za delo neprimerno ugodnejše, a neredko, še bolj kot pri nas, ni smisla za žrtve. Naj navedem v dokaz samo en primer, ko naš pevovodja g. Vili Rogelj za vsake pevske vaje prevozi čez 250 km.

Iskrena zahvala:

Iskrena zahvala vsem, ki so turnejo organizirali ter nas povsod prijazno in gostoljubno sprejeli. Z veseljem ugotavljamo, da je v Sloveniji veliko ljudi, ki "dobro v srcu mislijo"...

Naši pevci pa zaslužijo posebno zahvalo in priznanje za v z t r a j n o s t . Brez nič ni nič! Moči za to vztrajnost pa moremo črpati samo v veliki ljubezni do naše pesmi in v globokem smislu za duhovne in kulturne vrednote.

Obisk iz Tolmina:

Spet smo imeli goste. Tokrat je prišlo iz Tolmina 65 ljudi. Predsednik g. Stani Revinšek jim je razkazal Bruselj, potem so se pa za nekaj ur ustavili v naši dvorani, kjer so jih naše gospe pogostile z kavo in kuhanim vinom. Prenočevali so v Maastrichtu.

"Slomšek" nastopa za flamsko in holandsko občinstvo.

4. dec. je "Slomšek" v mešani in moški zasedbi nastopil v Kulturnem Centru v Eisdenu v sodelovanju z dvema pevskega zboroma iz okolice.

10. dec. pa je Slomškov moški zbor prepeval na proslavi 110. obletnice pevskega zbora v Roermondu v Holandiji. Ti nastopi so zelo koristni za poznanje

in ugled slovenskega imena.

Novo življenje v naših družinah:

V družini g. Lučko in ga. Jenny Zorc-Vansier se je rodil sin Dean.

V družini Peter in Petra Croonen-Ovniček se je rodil sin Maksim.

V družini Rob in Magda Terium-Pušnik se je rodil sin Yves.

V družini Edi in Marija Reners-Legat se je rodila hčerka Karolina.

Vsem staršem iskreno čestitamo in voščimo božjega blagoslova pri vzgoji.

V družini Maksimilijan in Marie-Louise Hribernik-Verplancke se je rodila hčerka Silva, ki pa je po 15 dneh umrla. Staršem izrekamo krščansko sožalje.

Pokojna Anica Samar

francija

PARIZ

Pred nami se odpira novi čas, nova doba, NOVO LETO, ki nam nudi novo priliko, da se ponovno srečamo s KRISTUSOM in z ljudmi. Bog je vedno pripravljn, da nas sprejme takšne kot smo! Ali smo tudi mi sposobni sprejeti drugega z vsemi njegovimi slabostmi in napakami? Ne pozabimo, da smo le glina v Božjih rokah. Njegove nežne roke nas oblikujejo, nas prenašajo z potrpežljivostjo in vso milino, ki jo lahko nudi le Bog, ki je naše vse. Samo tako lahko postanemo vsak dan bolj podobni njegovi ljubezni, ki se daje, ne da bi zato pričakovala povračila.

V mesecu novembru je bilo v pariški župniji mnogo srečanj:

Martinovanje:

Najbrž je na vseh koncih Slovenije in po svetu, kjer so Slovenci, podobno: da je med najbolj češčenimi svetniki prav gotovo sv. Martin, vsaj kar se tiče veselja ob vinu in hrani. Tudi letošnje martinovanje, ena izmed štirih veselic, ki jih prirejajo Slovenci v Parizu in okolici, je zbralo veliko številno rojakov v dvorani Slovenskega doma v Chatillonu. Za vse je bila dvorana kar pretesna. To je bilo v soboto 13. novembra 1993, ko se nas je okrog trideset najprej zbralo ob sedmih

zvečer pri sveti maši, nato pa smo se preselili v dvorano, ki se je kar hitro polnila. Z glasbo in petjem so za veselo razpoloženje in ples skrbeli Pariški slavčki, za hrano in pijačo pa predsednik društva g. Ložar s svojimi sodelavci in pomočniki. Nekaj časa je bil med nami tudi slovenski ambasador g. Capuder z ženo, ki nas je tudi prisrčno nagovoril, z njemu lastnim načinom in besedami. Mnogi so redni gostje naših srečanj, drugi pa prihajajo občasno; pri nekaterih je minilo kar vrsto let, da so ponovno prišli, spet drugi pa pripeljali še svoje prijatelje, Francoze, Špance, In kar je najlepše, kar vsi so bili zadovoljni, tudi tisti, ki so proti jutru, tam okrog četrte ure zjutraj, pospravljali in čistili dvorano. In če nas je to srečanje in podobna ki so tekom leta, razveselilo, zblížalo z drugimi rojaki ter nas še bolj navezalo na domovino Slovenijo, potem je opravilo svoje poslanstvo. In takšna naj ta naša srečanja tudi ostanejo.

V nedeljo, 21. novembra, smo v slovenskem domu v Chatillonu pripravili srečanje mladine z naslovom Lepo je življenje z živim Kristusom. Kristus je tisti, ki nam daje moč in upanje v prihodnosti, saj so vse naše dosedanje izkušnje potrdile, da je samo življenje v povezavi s Kristusom, tisti temelj, ki ti kaže jasno pot v prihodnost. Vsi navzoči so se strinjali, da bi morali nadaljevati s podobnimi srečanji, saj smo vsi poklicani, da drug drugemu pomagamo na poti odrešenja.

Poročilo s kolokvija "Francija - Slovenija, medsebojni odnosi"

V petek 26. in v soboto 27. novembra

1993 se je vršil v Parizu kolokvij o temi "Francija-Slovenija, medsebojni odnosi". V petek so bila predavanja v prostorih francoskega Parlamenta, v soboto pa v prostorih Senata. Povdariti moramo na izreden pomen, ki ga ima dejstvo, da je društvo prijateljevanja med Francijo in Slovenijo uspelo prirediti to srečanje v tako pomembnih prostorih v času, ko so odnosi med Francijo in ostalimi državami bivše Jugoslavije še v zelo hudih razmerah. Kolokvij so redsedovali profesorji M. Catellan, J. de Miceli in prof. Castellan. V nagovorih, ki so jih imeli g. B. Poncet, francoski ambasador v Sloveniji, dr. A. Capuder, slovenski ambasador v Franciji in dr. M. Drovenik, sekretar slovenske Akademije, je bil povdarjen pomen tega kolokvija in v kratkih orisih so ponazorili stanje stikov med obema državama na kulturnem, političnem in ekonomskem področju.

Častni odbor kolokvija so sestavljali: predsednik francoskega senata, g. R. Monory; senator in bivši minister ter podpredsednik senata, g. P. Ch. Tnittinger; minister za kulturo, g. J. Tubon; minister za zdravstvo, g. P. Duste-Blazy; predsednik Evropske hiše, g. M. Junot; predsednik parlamentarne skupine za odnose med Francijo in Slovenijo, g. J.-M. Nesme. Na kolokvij pa so bili poslani tudi pozdravi g. J. Delorsa, predsednika Evropske skupnosti in g. J. Chiraca, pariškega župana.

Ta kolokvij je otvoril vrsto srečanj, ki se bodo odslej redno vršila. Tokrat so poročali predvsem Slovenci. Organizacija in izbira tematike je bila zato skrb dr. J. Šumrada. Dr. P. Vodopivec je govoril o zgodovini slovenske zavesti; dr. V. Pogačnik, sedaj profesor v INALCO v Parizu, je predstavil stanje govorjenja francoščine v Sloveniji; g. B. Corsat, direktor emprise Revoz v Sloveniji je opisal težave s katerimi se soočajo tudi investitorji v Sloveniji; dr. B. Lukman je s natančnimi podatki preverjal ekonomsko povezavo med Slovenijo in Francijo; g. J. Matičič, slovenski komunist živeči v Parizu in član slovenske Akademije, je predstavil zgodovino slovenske glasbe; mag. I. Čretnik je govoril o slovenski cerkvi in predvsem o delu slovenske cerkve v zadnjih petdesetih letih.

Ta je edina skrbela, da je stik s slovensko kulturo v izseljenstvu ostal nepretrgan; dr. M. Jakič iz sekretarjata za turizem nam je jasno prikazal možnost

o sodelovanju s Francijo na turističnem polju; dr. B. Novak, predsednik PEN kluba v Ljubljani je imel predavanje o razlikah med francosko in slovensko literaturo ter to tudi ponazoril s prevedenimi deli; dr. N. Grafenauer je imel predavanje filozofskega značaja v katerem je predstavil pomen slovenske poezije pri gradnji narodne zavesti; dr. M. Kranjec, član sveta Slovenske banke je govoril o slovenskih bankah in o možnostih sodelovanja s francoskimi bančnimi institucijami; dr. M. Ravbar, direktor geografskega inštituta Ljubljanske univerze je prikazal situacijo Slovenije med izzivi in evropski izolaciji; dr. B. Kovič je z diapozitivi prikazal slovensko likovno umetnost; dr. J. Zorec je govoril o povezavi s Francijo na znanstvenem in tehnološkem področju; dr. A. Perenič, profesor na pravni fakulteti v Ljubljani je predstavil nastajanje pravnega sistema v Sloveniji. Njegovo predavanje je vzbudilo vneto debato v neskladnosti 54. člena slovenske ustave (člen o splavu) in principom obrambe človekovih pravic; dr. A. Bernard je prikazala gledanje Francije na Slovenijo, oz. njen prezir, v času nastanjanja prve Jugoslavije. Kolokvij zaključil je dr. J. de Micel s povdankom na prizadevanje francoske strani, da bi Slovenija navezala čimtesnejše povezave z Evropsko skupnostjo.

Plesni večer:

V soboto, 27. novembra, smo se mladi Slovenci iz Pariza zbrali na "Plesni večer". Dokazali smo, da z dobro pripravo in dobro voljo lahko dosežemo zelo veliko. Večer je bil velik uspeh za nas vse, saj se nas je zbralo skoraj sto mladih fantov in deklet. Mladi Slovenci so pripeljali še svoje francoske prijatelje tako, da smo plesali pozno v noč. Vsi so bili zelo zadovoljni. Razšli smo se z obljubo, da se kmalu spet vidimo.

Najlepša hvala vsem, ki ste sodelovali in nam pomagali pri pripravi tega večera.

V upanju, da bo prihodnje srečanje še bolj živahno in zabavno, vas vse prav lepo pozdravljamo vsi mladi iz Pariza in okolice.

Klemen Ložar

Petega decembra nas je v Parizu obiskal letošnji novomašnik g. Pavle

Novak. Med ponovitvijo svoje nove maše nam je povedal veliko zanimivih misli. Posebej je izpostavilo pomembnost duhovnika v sedanjem svetu in prikazal njegovo vlogo pri oznanjevanju veselega sporočila. Lepo bi bilo, ko bi se tudi v skupnosti Slovencev v Parizu kdo odločil stopiti za Jezusom Kristusom. Skupaj z novomašnikom je somaševalo še osem drugih duhovnikov. Cerkev je bila polna vernikov in želimo si, da bi se vsako nedeljo zbirali v takem številu, saj bi se tako še bolj povežali kot občestvo. Na koncu nam je novomašnik podelil še novomašni blagoslov in nas s tem še bolj povezal z Bogom in Cerkvijo. Prav pravi slovenski pregovor: "Za novomašniški blagoslov se spleča porabiti podplate novih čevljev."

Po ponovitvi nove maše smo se vsi skupaj zbrali v dvorani in z otroci pričakali svetega Miklavža. Otroci so se nam predstavili kot pridni in delavni pod vodstvom gospe Verene Zorn. Svetega Miklavža so predstavili v njegovi zgodovinski resničnosti. Prikazali so njegov pomen za danes in njegovo prisotnost na slovenskih tleh. V Sloveniji je Sv. Miklavžu posvečeno preko 200 cerkva. Mladi so ob Miklavževem prihodu zaigrali koračnico s trobento, violino, piščalko in klavirjem. Sledilo je obdarovanje otrok in odraslih. Med množico sta se prikradla tudi dva hudička, ki sta strašila in ropotala tako, da sta pogнала strah v kosti marsikateremu otroku. Med samo prireditvijo mi je nekdo dejal: "Moji otroci se bodo vedno spominjali tako lepega Miklavževanja!" To so srečanja, ki bogatijo našo skupnost in med prisotnimi sem opazil tudi nove obraze, kar nam daje novega upanja za našo župnijsko skupnost v Parizu.

V Lensu je bilo, 4. decembra, srečanje slovenskih rudarjev, ki se na ta dan spominjajo svoje zavetnice svete Barbare. Mašo je vodil g. Robert Petkovšek. Po maši smo se zbrali v dveh dvoranah in še v mali kapeli. Bilo je zelo družabno srečanje tako, da so nekateri ostali, ob bogato obloženih mizah, tja do devete ure zvečer.

Že danes rezervirajte svoj čas za soboto, to je 12. februarja 1994, ko bomo imeli skupno pustovanje. Pred tem bo ob 19. uri sveta maša, potem pa bomo vsi skupaj odšli v dvorano, kjer bomo imeli večerjo in nadaljevali z veselo zabavo.

Vsi iz Pariza vam želimo veselo, srečno in Božjega blagoslova polno Novo leto 1994.

Silvo Česnik

NICA

Na tem svetu je eno žalostno dejstvo, ki nas spremlja na vsakem koraku, dan za dnem - to je smrt. Neradi mislimo nanjo in se ji ne moremo izogniti; svoje žrtve išče tudi v naših vrstah in nam jemlje naše najbolj drage osebe.

Tako se je lani na Veliki Šmaren odselila v večnost gosa Dragica Kosmačin, ki je že leta 1958 prišla v Francijo iz Ilirske Bistrice. Živela je v Nici. Po kratki in težki bolezni je tako zapustila svojega moža, hči in sina.

Lani, 21. oktobra, nas je v 52 letu starosti, po kratki in težki bolezni, zapustil g. Jakob Oblak. Rojen je bil v Škofji Loki. Od leta 1970 pa vse do svoje smrti je bil sakristan v niški katedrali. Vsi župljani so visoko cenili njegovo delo, ki ga je tako vestno opravljal. Pri njegovi pogrebni maši je bila katedrala nabito polna, kar je še en dokaz več, kako so verniki cenili njegovo požrtvovalnost pri delu sakristana.

27. oktobra pa nas je v Lorgues-u zapustila s. Anka Samar, rojena leta 1912 v Ljubljani. Leta 1930 je vstopila k Sionskim sestram. Potem, ko je končala noviciat v Parizu je odšla v Istanbul (Carigrad). Tu je delala celih trideset let. Ko se je vrnila v Francijo, je še nekaj časa živela po raznih samostanih. Vse njeno življenje je bilo v službi Bogu in bližnjemu.

Gospod naj vsem našim umrlim podeli večni pokoj in mir.

nemčija

BERLIN

Pršu je, pršu sveti Martin.

Nedelja, 7. november 1993. Kratko

telefonsko sporočilo, in njem nič odvečnih besed. Vse je dogovorjeno. "Ob šestih zvečer vas bomo pobrali pod uro na avtobusni postaji; v četrtek, 11. novembra ... tako kot smo se že domeni-li," mi sporoči gospod Franc Šprajcer, vodja folklorne skupine "Semiška ohcet KUD Jože Mihelčič" iz Semiča in pri-makne: "Če bo pa kakšna sprememba, sporočite."

Četrtek, 11. november 1993. Stojim pod uro na ljubljanski postaji. Čakam avtobus, ki me bo odpeljal v Berlin; in tisti Berlin, od koder sem po prvem obisku prišla z mešanimi občutki, kopico vtisov, ki še vedno niso urejeni. Preveč jih je in med njimi so tudi takšni, ki težko legajo na dušo. Med Slovenci v Berlinu namreč še vedno tli nekaj starih zamer, ob katerih človek pravzaprav nikoli ne ve čisto natančno, kaj je pravi, resnični vzrok zanje. Potrebno bo še veliko truda, strpnosti, medsebojnega razumevanja in predvsem časa za pogovore, v katerih bo dovolj prostora za "prave besede". Za tiste besede, o katerih je pesnik Tone Pavček napisal: Beseda je beseda in več kot beseda, kadar je prava. Kot vsebeseda ali kot zadnja beseda, ki dobro in zlo izravnava. Prava beseda ne besediči in ni besedolomna. Nič je ni, a kadar se uresniči, je v njej sila ogromna... Počasi se bo vse izravnalo, počasi bodo tudi kronisti morda lahko izbrskali iz pozabe, do katere včasih pride nehote ali hote, resnični vzrok za zamere. Zamere namreč še vedno pridejo na površje tako pri nekaterih Slovencih, ki se združujejo v Katoliški misiji kot pri tistih, ki vodijo Slovensko kulturno-prosvetno in športno društvo Slovenija. Na vso srečo pa je vedno več tistih Slovencev v Berlinu, ki so spoznali, da "obračunavanja", tudi besedna, ne peljejo nikamor. Radi se združujejo povsod tam, kjer ni "besedolomnih" besed, kjer lahko podoživijo košček domačih šeg in običajev, kjer zavzveni slovenska pesem in se pogled lahko upre v tisti jutri, ko bodo spet doma. In prav vsi se želijo enkrat vrniti domov. In na nek način v vseh pripovedih odzvanjajo verzi pesnika Jožeta Pogačnika, vpeti in pesem Domača zemlja:

*"... O, nobena tujina ne poje tako,
tako lepo in tako na gosto
pritrkovati nobena tujina ne zna..."*

V avtobusu, ki me "pobere" na postajo je živahno. Zvoki harmonike se mešajo

s pesmijo in prešernim smehom. Sicer dolga pot do Berlina hitro mine. Srečanje Semičanov s Slovenci v Berlinu je prisrčno. Tatjana Štukelj, ki živi v Berlinu, je skupaj z župnikom gospodom Martinom Horvatom brez dolgovoznih razpredanj zamisel o gostovanju folklorne skupine uresničila. Obiski Katoliške misije so že nekaj časa del življenja. Iz Slovenije prihajajo v Berlin pevske skupine, pa glasbeniki in plesalci in vsi se vračajo v Slovenijo s tisto preprosto, toda zgovorno ubesedeno mislijo in občutkom: Lepo je bilo. In res je bilo lepo. Na ogledu Berlina, ki ga vedno pripravi za goste iz domovine gospod Martin Horvat, pa pri Slovencih v Berlinu, kjer gostujoči za nekaj dni najdejo pravi dom; lepo je na prireditvah in veselicah in lepo je pri slovenski maši, kjer beseda in pesem v slovenskem jeziku sporočata tudi Cankarjevo misel: "Kdor ljubi svojo domovino, jo z enim objemom svoje misli obseže vso; ne samo nje, temveč vse, kar je ljubil in kar bo ljubil kdaj pozneje. Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdeljiva; v en kratek utrip srca je stisnjeno vse - mati, domovina, Bog..." Lepo je, ko slišiš slovensko besedo iz ust mladih, ki so se rodili v Berlinu, in nekam v grenke misli človeka zapelje, kadar ta slovenska beseda zveni okorno, kadar se le s težavo prebije na dan. Vsi Slovenci v Berlinu so na moč ponosni na svojo mlado državo Slovenijo. Zelo radi poudarjajo, da so prišli novi časi, da je bil skrajni čas, da se je staro začelo rušiti, da bo končno človek spet lahko živel in delal po svoji krščanski vesti. Morda ob tem zanosu premalo prostora najde "jezik - najdražja dota", ki jo človek ima. Z besedami modrega škofa Antona Martina Slomška, enega največjih narodnih buditeljev, bi kazalo vztrajno ponavljati in dokazovati, da je jezik najmočnejše potrdilo narodne samobitnosti. Znamenitih njegovih besed o jeziku bi se morali večkrat spomniti: "Žalosten in dolgočasen bi bil svet, ko bi govorili vsi ljudje isti jezik. Bog bi prav tako lahko dal vsem ljudem en jezik in govorjenju, kakor je dal apostolom, da so govorili v vseh jezikih. A božja modrost tega ni storila. Sv. Duh je na binškoštni praznik posvetil vse jezike zato, da s hvaležnim srcem spoštuje vsak svojega, da daje zanj Bogu spodobno čast in hvalo. Med vsemi jeziki mora biti Slovincem naš materni jezik najdražji. materin jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih starih. Skrbno smo ga dolžni ohraniti, olupšati in svojim mlajšim zapustiti."

Slovenski jezik, v katerem je vse polno narečij in dialektov, ki so se oblikovali po različnih predelih Slovenije, je zazveval tudi na martinovanju v dvorani Katoliške misije v Berlinu, kjer se je zbralo preko tristo obiskovalcev. Žal pa je šlo veliko dragocenih misli, ki so jih pripovedovali in v pesem ter ples tkali člani skupine "Semiška ohcet" iz Semiča, mimo oči, ušes in src. Prireditev je bila skrbno pripravljena: obilo izvrstne domače hrane, dobrega vina, pa izvrstna glasba, ki so jo izvajali člani ansambla "Druga generacija", domiselna darila, ki so jih prejeli tisti, katerih vstopnice so bile izžebane in nenazadnje prisrčno voščilo in darilo župniku Martinu za god, ki so mu ga namenili mladi Slovenci v Berlinu... Izvrsten pa je bil tudi program, ki so ga Belokranjci "prinesli" v Berlin na martinovanje. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da bi ta program bolj sodil na samostojno prireditev dan pred martinovanjem kot na samo martinovanje. Le tistim, ki smo se uspeli preriniti nekoliko v ospredje, je uspelo ujeti pestrost, lepoto in bogastvo "Semiške ohceti", ki je bila prvič uprizorjena leta 1912 na Dunaju in je zaščitena, saj jo izvaja le skupina iz Semiča.

V skupini pleše 12 parov, spremljajo jo glasbeniki, eden med njimi igra na "vedno zelen inštrument", na bršljanov list. Pravi mojster v tem igranju je stari Anton Plut, šje vedno član skupine, ki pa seveda zdaj več ne nastopa z njimi.

Plut ni ljubosumno skrival umetnosti igranja na zimzeleno rastlino; zaupal je drugim in zdaj ta rastlina zapoje tudi v ustih Ivana Križana. Semiška ohcet pripoveduje o starem običaju v tistem koncu, govori o času, ko je bilo treba kar veliko napora, da je ženin lahko odpeljal mlado dekle. Morda najboljši del uprizoritve tega običaja pa je sprejem mlade na ženinov dom, kjer hišna mati nevesti izroči hlebček in burkle, zraven pa je še "nakolenče" - otročiček, s katerim želi hišna mati izreči željo po hiši, polni zdravih otrok.

Res škoda, da je šla ta ohcet vse preveč "mimo" obiskovalcev, saj je bila izvedena na zares visoki ravni.

In morda bi na prihodnjem martinovanju le morala najti mesto tudi kakšna beseda o tem prazniku. Vedno manj jih je, ki bi vedeli, da je Martinovo neke vrste jesenski pust, ki pomeni ostanek nekdanjega jesenskega žetvenega slavlja. Z Martinovim se konča poljedelčevo leto. Pridelek je pod streho, pastirjevanja je

konec, mošt je dozorel v vino... le kdo ne bi bil vesel in zapel: "Pršu je, pršu sveti Martin, on ga je krstil, jest ga bom pil." Včasih je bila - in ponekod je še - na Martinovo v cerkvi zahvalna nedelja. Tedaj so kmetje krasili oltar z različnimi poljskimi sadeži, da se z njimi zahvalijo Bogu za dobro letino. Svetnik Martin je ob tem jesenskem slavlju nadomestil davno pogansko božanstvo, kateremu se je poganski-ajdovski poljedelec vsako jesen zahvaljeval za sadove zemlje. Svetnik Martin je morda res najbolj primerna oseba, ki je s krščanskim plaščem prekrila starodavno pogansko jesensko praznovanje. Ljudska pesem takole pripoveduje o njegovem življenju:

*Svet Martin je rojen bil
v ogerski deželi,
na Laškem se je gor zredil
v strahu in veselju
od očeta, matere ajdovske...*

Naše ljudstvo ima Martina v časteh predvsem zaradi predstave, da je bil dobrosrčen svetnik. Mnoge podobe prikazujejo vojščaka Martina, ki z mečem reže svoj plašč, da bi ga polovico dal siromaku. Razširjena je tudi legenda, da se je Martin tedaj, ko je zvedel, da so ga izvolili za škofa, skril med gosi. Iskali so ga in gosi so ga s svojim gaganjem izdale. No, in tako je tudi "martinova gos" prišla med obvezne jedi na martinovan-

ju. Na martinovanju v dvorani Katoliške misije na Kolonnenstrase v Berlinu sicer ni bilo gosk, bilo pa je obilo domačih slovenskih jedi in domačega vina ter domače pesmi. Družina Fink, ki je bila letos "zadolžena" za organizacijo, je delo ob pomoči vseh izvrstno opravila.

V nedeljo so se Semičani odpravili domov. Slovo je bilo težko, Tatjana Štukelj bi šla kar z njimi. In še marsikdo. Tudi mene je zamikalo, da se vrnem kar z njimi. Toda čakalo me je še delo. Odgovorno, vse prej kot lahko delo. Z župnikom Martinom Horvatom sva se namreč lotila pisanja kronike: IZ SPOMINA IN V SPOMIN. Kronike, ki naj bi prinesla čim več podatkov in spominov na četrto stoletja dolgo življenje slovenske župnije v Berlinu.

V teh decemberskih dneh spet urejam papirje in vtise iz Berlina. Z upanjem, da se bo pesem, ki bo na najlepši praznik zadonela po zemlji: Angeli Gospoda slave, mir ljudem na zemlji žele..., resnično dotaknila vseh, ki "v srcu dobro mislijo" in postala življenje samo: življenje v miru, strpnosti in medsebojnem spoštovanju brez nenehnih očitkov in pogosto vse premalo utemeljenih obtoževanj in nevarnih delitev na "te" in "one".

Katarina Lavš

Udeleženci družinskega seminarja rojakov iz Stuttgarta in okolice v samostanu Neresheim od 22. do 24. oktobra lani. V prvi vrsti sta zakonca Sečnik Anton in Anica, ki sta s svojimi predavanji o človeških odnosih v družini in družbi poslušalce zelo navdušila (Stuttgart)

FRANKFURT Z OKOLICO

Poroka - V lepi Marijini cerkvi v Konigsteinu pri Frankfurtu je ena redkih cerkva na tem področju Nemčije, ki je zelo podobna slovenskim cerkvam, je slovenski ženin Erwin Safosnik popeljal pred poročni oltar nemško nevesto Sonjo Hinz. Simpatični par so prijetno presenetile slovenske narodne noše, ki so jima voščile v slovenskem jeziku, nevesta pa je tudi presenetila, ko jim je po slovensko odzdravljala. Že precej pred poroko se je zadovoljna, da ima slovenskega ženina, učila slovenskega jezika. Zelimo jima, da bi z božjim blagoslovom vse življenje ohranila tolikšno spoštovanje in požrtvovalnost drug do drugega.

Jesensko romanje in piknik - Ob piknikih, ki jih vsako leto prvega maja prireja slovensko društvo Sava iz Frankfurta, so nekateri prišli na idejo, da bi se pridružila tudi Slovenska župnija z mašo na prostem, po zgledu Augsburga. Ker pa se v maju na prostoru za piknik drenja pol Frankfurta, prostor za mašo ni bil primeren. Zato smo pritegnili k sodelovanju še društvo Slovenija iz Wiesbadna, ki so začeli iskati primeren prostor. G. Tavčar je požrtvovalno iskal in našel za nas do tedaj neznano božjo pot Maria Einsiedel pri Gernsheimu (med Frankfurtom in Mannheimom), kjer je že urejen prostor z oltarjem za maše na prostem. Ker ta božja pot obhaja letos ravno 500 letnico, nismo mogli dobiti termina prej, kot zadnjo nedeljo v septembru.

Pred mašo smo ob prepevanju vseh kitič pesmi "Mati žalostna je stala" zmolili križev pot pri kapelicah okrog cerkve. Melodija in besedilo pesmi sta vsem šla do srca, kljub temu, da ni bil postni čas.

Ker tedaj vreme ni najbolje kazalo, nismo tvegali maše na prostem. Do konca smo napolnili lepo Marijino cerkvico Žalostne Matere božje. Poleg preko 500 let starega kipa Žalostne Matere božje je še posebno znamenit nekoliko mlajši kip Marije z Jezusom, za katerega pripovedujejo, da so ga vojaki pobrali nepoškodovanega iz žerjavice na pogorišču cerkve na Češkem. Nato je grofica skrila kip za tri leta v vodnjak, a je kip kljub namakanju v vodi ostal vedno enak. Ko je grofica zbolela, se je zaobljubila, da bo kip dala v cerkev, če ozdravi. Res je ozdravela in od tedaj so se začela romanja.

Tudi sedaj še romajo sem zlasti pregnani nemci iz Češke, in tudi Hrvatje. Letos smo se v romarsko knjigo vpisali tudi Slovenci, saj je to božja pot še posebno za izseljence, saj na nek način spada med izseljence tudi Marijin kip. Mariji smo se priporočili, da bi v zdmostvu ohrnili vero in narodno zavednost.

Na prostoru za piknik smo nadaljevali veliko srečanje Slovencev z našega poročja. Nekateri so se umaknili v zatišje v veliko uto, nekateri pa so ob slovenskih jedeh in pijači zdržali na svežem zraku. Celo vreme je toliko prizaneslo, da se ni bilo treba umikati pred dežjem. Ko so pred mrakom nemški taborniki prižgali taborni ogenj, nam je prišlo na misel, da bi se tu Slovenci spet zbrali prihodnje leto na kresni večer k maši za domovino in k kresovanju.

Smrt nekdanjega župnika Jereba je mnoge pretresla, še posebno, ker je prišla tako nepričakovano. V nedeljo 10. oktobra, ko naj bi pri maši šele zvedli, da je težko zbolet ter molili za njegovo zdravje, je kot strela z jasnega udarila

žalostna novica. Mašno daritev smo darovali za pokoj njegove duše. Pogreba v Kranju-Šmartin se je kljub veliki oddaljenosti udeležilo okrog 10 faranov iz Frankfurta.

K maši za trideseti dan njegove smrti se je v nedeljo 7. novembra zbralo izredno veliko število Slovencev. Somaševal je tudi predstavnik škofije Limburg, pater Langenfeld, ki se je v imenu škofije zahvalil pokojnemu župniku Jerebu za vse, kar je v njihovi škofiji storil dobrega za Slovence, pa tudi za Nemce. Posebno je poudaril, da ga je poznal kot vneteга in prijaznega duhovnika, ki je znal izkazati pozornost vsakomur. Poudaril je tudi njegovo veliko vlogo pri graditvi mostu med slovenskimi in nemškimi katoličani ter med slovensko in nemško kulturo.

Martinovanje

Martinovanje je 6. novembra v Bonifacijevu dvorano v Frankfurtu tudi tokrat privabilo okoli 200 Slovencev ter njihovih sorodnikov in prijateljev. Za veselo ozračje je bilo poskrbljeno že s tem, da so prijatelji in znanci mogli po domače poklepetati med seboj; da pa je bilo razpoloženje še boljše, gre zahvala domači hrani, vinu in ansamblu Odmev z gora iz Hildna (Oberhausen), katerega narodna glasba je staro in mlado vedno znova zvalila na plesišče.

Malo po deseti uri sta dva otroka izmed vstopnic izžrebala tri nagrade. Glavna je bila seveda gos, ki jo je župnik Janez tik pred tem še toplo prinesel iz gostilne Frankenhof. Ista gostilna je poleg gosi prispevala še drugo in tretjo nagrado: večerji za dve osebi. Eden od srečnežev je na oder prišel šele potem, ko je napovedovalec izžrebano število ponovil v nemščini. Gos pa je odromala na stransko mizo, okoli katere so se zbrali mladi iz Mainza.

Peter Lah

MÜNCHEN

V mesecu decembru je bilo miklavževanje najbolj odmevni dogodek. V cerkvi se je zbralo veliko faranov, več kot običajno. Spovedovala sta g. Šeškar in Drolc. Pevski zbor je v polni zasedbi ubrano prepeval in nas uglasil na adventni čas.

V dvorani na Blumenstrasse pa smo pripravili Miklavžev obisk. Najprej je bil

V Sobotni šoli v Stuttgartu mali pridno vadijo za nastop na Miklavžu 5. decembra lani (Stuttgart)

že tradicionalni prizor s sv. Petrom. Letos je moral nebeški ključar sam poskrbeti za Miklavžev prihod, saj so mu zaradi racionalizacije odvzeli sv. Antona in mu dodelili računalnik. Sv. Petru novotarije niso preveč pri srcu, a z dobro voljo je vse spravil v red. Seveda se je znal sv. Peter tudi prijazno pošaliti, tako da smo se sproščeno nasmejali.

Sv. Miklavž tokrat ni zastavljal vprašanj, ampak so mu otroci sami nekaj povedali in zapeli. S pomočjo staršev so se zares zelo skrbno pripravili in poskrbeli za prisrčne nastope. Miklavževa beseda pa je znala spodbujati in opogumljati.

Veliko priprav je bilo. Zato smo hvaležni vsem našim zvestim faranom, ki nam tako radi priskočijo na pomoč.

11. decembra smo imeli sestanek s starši birmancev. V letošnjem šolskem letu se je priglasilo kar 16 kandidatov. Pogovorili smo se o pomenu zakramenta sv. birmine in spregovorili o tem, kako se naj družina skupno duhovno pripravlja na ta, za mladega človeka tako odločilni dogodek.

V Munchenu je bilo od 9. do 12. decembra srečanje vseh narodnih ravnateljev dušnega pastirstva za izseljence. Namesto škofa msgr. Priha se je v imenu Slovenske škofovske konference srečanja udeležil mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej.

OBERHAUSEN

Župnijsko poročilo

Posebno pozornost naše matične škofije Essen doživljamo v našem centru v Oberhausnu. Obiskala sta nas kar dva škofijska laična delavca, ki skrbita za finančno plat našega župnijskega življenja, vendar sta se zelo zanimala tudi za naše dobro počutje in za dejavnosti v župniji. Obljubila sta nam poleg tega tudi nekaj nove opreme za našo malo dvoranico v Centru. Že nekaj časa smo si tega potihoma želeli, sedaj je beseda naletela na razumevanje. Tako bomo najbrž z novim letom tudi v tem smislu nekoliko prenovili Slovenski center. Morda ga bodo potem bolj uporabljali naši rojaki iz Oberhausna.

Ob pogledu na podružnice naše župnije naj se tokrat ustavi naša pozornost v Castropu. Tu je bilo sicer v decembru okrog 30 ljudi pri maši, vendar pa temu ni vedno tako. Skupino sestavlja nekaj zares zvestih družin, ki prihajajo redno na prvo nedeljo v mesecu k slovenske-

mu bogoslužju. Veliko slovenskih kristjanov iz tega mesta in seveda iz bližnje okolice, predvsem iz Dortmundu bi še lahko prišlo k slovenski maši. Zdi se nam škoda, ker bi bilo slovensko srečanje lahko še lepše, še bolj veselo in praznično, ko bi bilo pri njej več ljudi. Vabimo torej tudi po tej poti k slovenskemu bogoslužju.

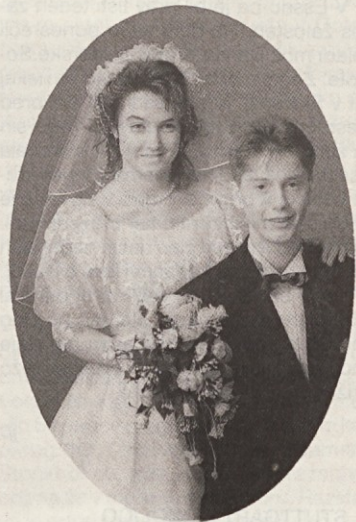
Seveda so nekatere ovire razumljive: delo, kakšne posebne skrbi. Vendar je treba jasno vedeti vsaj naslednjo neizprosno resnico: Če ni zavzetosti in posebne pozornosti za slovensko stvar, tedaj ne ostane brez posledic za slovensko skupnost in še najbolj za človeka samega in njegovo družino. Čuti se velika zavzetost, da se ustvari ob našem srečanju lepo vzdušje, ki naj privabi tudi druge rojake. Veliko ljudi je pripravljenih sodelovati. Najbolj je treba pohvaliti skrbne in delovne žene, ki nam vsakokrat skrbno postrežejo in ob praznovanjih nakuhaajo in napečejo dobrote.

Slovenska župnija deluje v korist slovenskih kristjanov in nasplošno Slovencev na mnogih krajih. Nekaj iz verskega zornega kota pomembnejšega je seveda treba omeniti in zabeležiti dogodeke.

Poročila sta se v Essnu Tanja Škrubej in Axel Herholz. V mašnem slavlju v cerkvi Marijinega srca v Altenessnu se jima je pridružilo sorodstvo po obeh straneh in nekaj prijateljev. Obljubila sta si zvestobo do groba in želimo jima, da se njune velike želje po medsebojnem razumevanju in sreči uresničijo. Bog naj jima daje svoj blagoslov v obilju.

Prav tako sta si zvestobo do groba potrdila v cerkvi svetega Pankracija v Hammu Marija Proscenc in Anton Grum. Njuna družinska vez obstaja že lep čas in imata tudi dve odrasli hčerki. Želela sta urediti svoj zakon tudi pred Bogom, kar je bilo v veliko veselje njunim prijateljem in znancem ter sorodnikom. Želimo jima prav tako polno mero božjega blagoslova in pomoči.

V Eschweilerju pa smo konec meseca tudi med slovenskim bogoslužjem krstili malo deklico Kristino, hčerko Gabriele in Martina Topolovec, ki je njun prvi otrok in sta se ga neizmerno veselila. Za to slovesno priliko so prišli na obisk sorodniki s Kozjanskega in veselila se je vsa skupnost Slovencev, ki je bila tudi tokrat prav številno zbrana skupaj.

Axel Herholz in Tanja Škrubej iz Essna sta si obljubila zvestobo do groba

Bilo je tiste dni kar precej mrzlo zunaj, zato je družina novokrščenke brž po maši odšla domov. Ostali pa smo se nekoliko ustavili v "naši" dvorani poleg cerkve.

Kokol Stani, po rodu iz ptujske okolice, in Hafner Ingrid, rojena v Ljubljani, na poročni dan v Stuttgartu oktobra lani (Stuttgart)

V Essnu pa je bil prav tisti teden zaes žalosten. Na delu se je ponesrečil mladi mož Danko Krajnc iz Murske Sobote. Žena in oba otroka živijo že nekaj let v Sloveniji. Komaj štirinajst dni pred nesrečnim dogodkom sta bila mlajši sin in žena na obisku. Potem pa je morala vsa družina tako nenadoma sprejeti kruto novico. K pogrebni maši v slovo se je kljub delavniku zbralo kar trideset ljudi. Danko je bil reden član naših nedeljskih srečanj pri maši, kadarkoli je le bil tukaj. Delal je na terenu in večkrat ni prihajal ob koncu tedna nazaj. Naj mu bo Bog milosten sodnik in njegovim naj daje moči, da bodo sprejeli in prenesli težo križa v veri v novo življenje.

jp

STUTTGART Z OKOLICO

Žužemberški dan

Sv. Martina smo se letos spominjali na poseben način. Na Martinovanju v nedeljo, 14. novembra, v Stuttgartu smo tudi mi po zgledu tega svetnika odrezali košček svojega toplega plašča in ga podarili tistemu, ki nima svoje strehe nad seboj. Pri tem smo mislili na žužemberško cerkev, ki čaka, da se reši svojih 50 letnih razvalin. Nabirka pri maši, dohodki družabnega večera in poznejši mecenski darovi posameznikov, vse to je nanoslo vsoto 12000 DEM. Ta dar smo položili v žužemberške jaslice, da bi Žužemberčane vsaj malo ogrel, ko se

Zakonca Morela Alojz iz Vidma pri Ljubljani in Frančiška roj. Bregar iz Gorenjih Selc pri Trebnjem, sta 9. oktobra lani dobila srebrno poročno diplomu pri slovenski maši v Forchtenbergu. Na spominski fotografiji ju sinova Marko in Alojz samozavestno flankirata. Naj jima vedno stojita ob strani.

tako prizadevajo, da bi dobili svoje župnijsko središče, na katero čaka blizu 3000 ljudi.

Miklavž s polnim košem

Kar na 4 krajih je obiskal našo skupnost prijatelj malih in velikih otrok, sveti Miklavž. V soboto, 27. novembra se je oglasil na večeru Slovenskih muzikantov iz Sindelfingena v Magstadtu. Večer je privabil nad 150 gostov in kar 40 otrok. V nedeljo, 5. decembra, popoldne je nebeški gost obiskal naše ljudi po maši v Sindelfingenu, popoldne pa v župniški dvorani pri sv. Konradu v Stuttgartu. Tu so ga sprejeli številni angeli in parkeljini in gospod Anton Strojani, ki je igral Miklavža, je ob njih pokazal na možni izid človekovih odločitev, da v življenju sledi dobremu ali pa slabemu. V soboto, 11. decembra, pa je prišel Miklavž tudi med rojake v Heilbronn, ko so praznovali adventni večer ob petju adventnih pesmi, in igranju adventnih melodij skupina muzikantov, ki jih povezuje Anclin Fredi. Nastopili so pri maši in v dvorani ob bogato obloženi mizah sladkega peciva, ki so ga prinesle naše gospe s seboj.

Miklavževa nedelja v Stuttgartu je bila seveda posebno slovesna, tako po številu udeležencev kot po sporedu. Pri maši je igral 20 članski mladinski orkester adventne in božične pesmi. S petjem so jih podprli tudi šolski otroci in število mladenk. Po branju berila in prošnjah si lahko ugotovil, da je bila to maša slovenske mladine. Nastopi angelov, parkeljnov in Miklavža v dvorani pa je to pot le potrdil, kako lep je tradicionalni običaj Miklavževanja.

Spomini na Triglav

Počitniškega potovanja po Triglavskem pogorju naša dekleta in fantje ne morejo pozabiti. Radovedno so čakali na to, da svoje hribolazenje podoživijo v filmskem prikazu agilnega Sinkovič Andreja, ki je bil s kamero povsod navzoč. To željo jim je mladi Andrej izpolnil in jim svoj izdelek pokazal v našem domu v Stuttgartu.

Čestitke h krstu

Nekoliko z zamudo čestitamo zakoncema Režonja Bojanu in Sonji iz Denkendorfa k rojstvu hčerke Simone. Na krstni dan sta ji pokazala turniško cerkev v Prekmurju, na katero sta oba navezana. Da bi se tudi hčerka navadila nanjo, sta želela, da tam postane kristjanka.

Napoved za januar:

Maše: Stuttgart: 2., 9., 16., in 30. jan. ob 16.30 uri; Böblingen: 6. jan (praznik Sv. Treh Kraljev) ob 10. uri; Schwäbisch Gmund: 9. jan. ob 9.30 uri; Schorndorf: 16. jan. ob 8.45; Aalen: 16. jan. ob 11. uri. Heilbronn: sobota, 22. jan. ob 17. uri; Obersefeld: 23. jan. ob 9. uri; Esslingen: 23. jan. ob 16.30 uri.

Pouk otrok: Stuttgart: 8. in 15. jan. od 15. do 17. ure; Böblingen: 6. jan. ob 9. uri.

Družinski seminar: od 28. do 30. januarja v Langenargen ob Bodenskem jezeru. Predaval bo dr. Jože Ramovž iz Ljubljane, psiholog, o temi: razmerje med zakonci ter starši in odraslimi otroki. Prispevek bo zelo minimalen. Javite se čim prej pri naši socialni delavki, gospe Oblakovi, tel. 0711-23 30 66.

nizozemska

Martinovanje: Vsa tri naša društva: Barbara, Folklorina in Zvon so 20. nov. slavila Martinovo soboto. Za prosto zabavo so skrbeli "Saleški fantje" iz Velenja. Večer je bil prijeten. Dobra postežba. Ne preveč "razgrajajoča" muzika - ljudi pa premalo Stroški so veliki, vedno večji. Bili so kriti, v blagajno prirediteljev pa je prišlo le 3,50 glod.

Ob takih priložnostih želijo organizatorji nekaj zaslužiti za stroške rednega delovanja: Najemnina prostorov, plača za pevovodjo, Miklavž, Materinski dan, obisk bolnikov itd. Pa drugič

Mnogi so ves večer pridno delali. Bog jih živi! Ne smemo se naveličati dobro delati!

Miklavževanje: Sv. Miklavž nas je obiskal 5. dec. To je bil živčav!

Otroci so peli, deklamirali in zaplesali. Vsakdo je od Miklavža dobil lep nauk in darilo. Danes otroke ni lahko razveseliti, ker imajo vsak dan vsega dovolj. Vendar so bili veseli strari in mladi.

V novem letu želimo VSE DOBRO in veliko smisla za SODELOVANJE IN ZA ŽRTVE, ki so s tem v zvezi.

Vidimo se 2. nedeljo v januarju na "Škrjančkovi" proslavi.

švedska

GÖTEBORG

malmo goteborg

V Sv. pismu je zapisano, da ima vse svoj čas. Je čas rojstva in čas smrti, čas veselja in čas žalosti, čas prihajanja in čas odhajanja.... Slovenski pevec pa je zapel: "Hitro, hitro mine čas" ...Res je. Še kako hitro steče teden naokrog pa tudi mesec. In gotovo, vas dragi bralci in bralke Naše luči zanima, kaj se je novega zgodilo tudi v tej daljni severni deželi.

Tako kot doma smo doživeli zimo, ki je sicer za kratek čas povzročila vznikom nekaj skrbi in težav. Vendar pa je cestno podjetje tukaj zelo aktivno in odgovorno do vseh, ki potujejo po zelo razsežni Švedski. Ceste so hitro urejene. Zelo skrbijo, da se sneg z njih očisti. Čeprav so temperature sorazmerno kar nizke pa so kljub temu še ugodne za nadaljevanje del na avtocesti Goteborg - Malmo, tako da boste drugo leto že potovali skoraj 300 kilometrov s hitrostjo 110 km na uro. Tudi na drugih mestih se trudijo dograditi pomembne cestne povezave, da bo tako promet še bolj tekoč. Seveda že sedaj lahko potujejo stotine in stotine kilometrov in ste lahko hitro iz enega mesta v drugem. In kar je zelo pomembno je, da je vožnja zelo varna. Poleg tega je kultura naroda glede obnašanja na cesti na zelo visoki stopnji. Zelo so visoke so tudi kazni. Zgodi se, da policija dobi kdaj koga, ki je pod vplivom alkohola, vendar je to le redko. Prometne nesreče se tudi dogajajo, toda ne tako strašne in pogostne, kot o njih lahko beremo v Slovincu tukaj na Švedskem. Čeprav ima čas tukaj bistveno večji tempo, kakor radi pravimo, vendar so vozniki na cestah nasplošno zelo disciplinirani. Morda si bo kdo postavil za zgled urejenost prometa in predvsem kulturo obnašanja na cestah tudi doma. In ne bi bilo slabo se vprašati glede 5. božje zapovedi, ki pravi: "Ne ubijaj"! Res je, ne spravljajmo ne sebe, ne drugih in nevarnost, kaj šele ob življenje. Divjanje po cestah v Sloveniji je seveda znamenje človekove sebičnosti in neodgovornosti, prav tako vinjenost, zaradi katere je mnogo krvnega davka. Ko človek razmišlja o demokraciji, ki je v Sloveniji šele v povojih, se mu zastavlja vprašanje, kaj je sploh demokracija. Ob zgledu iz Švedske si moremo najti vsaj delni

odgovor. In ta je v odgovornosti drug za drugega, v preraščanju lastne sebičnosti in če se seveda komu zares mudi, se takšnemu normalni voznik umakne na desno, da mora varno peljati naprej.

Tolikokrat je slišati izgovor: "Ni časa". Res je, ni časa za to in ono, kar mi ni pri srcu, ali pa imajo ljudje vrednote na glavo obrnjene. Ta dirka s časom bo tako dolgo tukaj in doma, dokler ne bodo ljudje spoznali, da je potrebno najprej "odmeriti čas za Boga" in se dati v službo človeku. Italijanski duhovni pisatelj Alessandro Pronzatto pravi človeku tega stoletja, naj si ne laže, da nima časa, ampak pravi, naj si pošteno prizna, da noče storiti tega in onega. Podobno mišljenje se je naselilo tudi med Slovence na Švedskem. In to se opazi pri obisku sv. maš v slovenskem jeziku pri delu v slovenskih klubih .. Ni časa tudi za obisk pri prijatelju, še manj, ko je potrebno komu pomagati. Ravnatelja slovenske misije skrbi, ker bodo mnogi ostareli zato, ker ni časa, ostali brez sv. zakramentov za praznik Jezusovega rojstva. Ker ni časa, da bi kdo poklical po telefonu ali pa bi po sv. maši naročil domačemu duhovniku obisk pri bolnem, ostarelem ali onemoglem. Morda je kdo izmed mladih postal invalid. Tudi njemu je potrebna božja pomoč v zakramentih sv. spovedi, bolniškega maziljenja in sv. obhajila in s tem vera v smisel življenja, ki je po nesreči ali kako drugače postalo brezciljno. In še to je pomembno poudariti, da zakramenti niso najprej za umirajoče in nezavestne, ampak za tiste, ki jih morejo še normalno sprejeti. Bog daj, da bi te misli vzpodbudile vsaj verne rojake na Švedskem, da bodo bolj skrbeli za vse vrste trpečih in preizkušanih in jim pravočasno oskrbeli duhovno pomoč!

V mesecu decembru sta bila za Slovence v Goteborgu in Helsingborgu dva lepa dogodka. Prvi je bil miklavževanje v Goteborgu, ki je bilo sicer bolj skromno kot prejšnja leta, vendar pa so otroci in starši bili zelo veseli daril sv. Miklavža, ki je z veseljem skupaj s tremi angelčki pršel med najmlajše. Preden pa je prišel ta dobri škof med otroke in jih obdaril, so po pozdravu voditelja slovenske misije vse otroke pozdravili štirje prvoobhajanci. Lepo so se naučili deklamacije, eden je celo zapel. To so bili: Peter, Mario, Gašper in Janja, ki seveda skupaj s starši pri slovenskem verouku lepo sodelujejo. Otroci so bili veseli daril sv. Miklavža in tudi dobrot, ki so jih zanje in

za njihove starše pripravile pridne članice in člani misijskega sveta v Goteborgu. Svojo hvaležnost sv. Miklavžu in njegovim spremljivcem - angelčkom, so otroci pokazali s ploskanjem, ko se je ta dobri škof od njih poslavljaj. Morda se bodo tudi otroci tretje generacije Slovencev tukaj naučili ob vsem tem, da je vredno biti dober, še posebej do staršev ter bratov in sester in da je potrebno od tega, kar jim dajo starši, podeliti komu, ki je še v večji potrebi in stiski. Tudi to je izkustvo Evangelija ter življenja po njem.

Na isti dan, to je 4. decembra, pa je bila odprta razstava slovenskega sodobnega slikarstva in umetnosti v Helsingborgu. Na njej se je zbralo kar lepo število Slovencev in gostov, saj jih je bilo kar okrog 80. Celo več, kot pa v samem Stockholmu, kjer je bila ista razstava odprta že v mesecu septembru. Razstavo je odprl slovenski veleposlanik g. Ivo Vajgl. Na njej je bil navzoč tudi župan mesta Helsingborg ter drugi gostje. Namen le-te je, da bi tudi južni del Švedske spoznal noredog rastave še Slovenijo, kot eno izmed novih demokratičnih držav v Evropi. Torej velja ne samo za Slovence na Švedskem čimbolj predstaviti svojo domovino, ampak je to najprej naloga vseh, ki živijo in delajo v "raju pod Triglavom", da s pametno politiko, dobrim gospodarstvom, zakonodajo in dobro vlado naredijo čimveč za dobri glas Slovenije doma in v svetu.

Žal doživljajo Slovenci v tujini, da se zanje razen ravnatelja dušnega pastirstva in še morda kdo, skoraj nihče ne zanima. Občutek je, da so potrebni le takrat, ko država od njih kaj potrebuje, drugače pa ne. Vedno težje je tudi za društva, saj je denarja iz domovine vedno manj, delo in stroški, ki so povezani z organizacijo in vodenjem društev pa naraščajo, namreč v tem smislu, ker vrednost švedske krone pada. Tudi Švedska se nahaja v gospodarski krizi in težje daje potrebne vsote denarja za tuje in priseljence, ki jih je vedno več. Ob vsem tem bi bilo potrebno poudariti, da si morajo vsi člani društev prizadevati in čimveč storiti za lepše sožitje Slovencev tudi na Švedskem. Res je, da so mnogi tukaj opešali ob delu in skrbi za vsakdanji kruh, vendar pa je pomembno tudi mlade usmeriti v srečanja bodisi v cerkvi pri slovenski sv. maši, kakor tudi v srečanja v klubih. Slovenci, naredimo čimveč za predstavitev krščanske kulture in omike ter za lepoto naše domovine tudi tukaj na "mr-
(nadaljevanje na strani 34)

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

• BESEDE V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE:

V kartoteki sem bral imena (pisatelj) in naslove knjig. V našem razredu je dvajset (učenec). V Postojno smo se odpeljali z dvema (avtobus). Že dve leti igram namizni (tenis). Drevo je polno vabljivih (sadež). Padal je sneg, pomešan z (dež). O tem se bo treba posvetovati z (Janez). Peter se je pogovarjal z (Mario).

• ZAMENJAJ SVOJILNE PRIDEVNIKE Z OSEBNIMI SVOJILNIMI ZAIMKI:

Mama veliko pomiva, zato so mamine roke razpokane. Med pogovorom sem pozorno opazoval deda in dedov koščen obraz. To stensko uro je kupila teta ali pa celo tetina mama. Lojzeta in Lojzetovih bratov smo se vsi bali. Sestra in sestrin zaročenec se pripravljata na poroko. Včeraj sta me obiskali Milena in Milenina sestrična. Drago in Dragov prijatelj bosta odpotovala v ponedeljek. Petrček in Petrčkovi prijatelji so spet pustili vso sobo razmetano.

• VSTAVI NAKLONSKE GLAGOLE:

Zgled: Nisem ga dohitel. (moči) - Nisem ga mogel dohiteti.

Telefoniral sem očetu v službo. (hoteti) - Vsakdo bo pomagal po svojih močeh. (morati) - Mama leti z letalom. (ne hoteti) - Ob desetih pridem domov.

(morati) - Nisem odgovoril na vprašanje. (moči) - Tega materi nisem zamolčala. (moči) - Knjiga se zavije. (morati) - Obljuba se drži. (morati) - Tu se ne kadi. (smeti) - Še en teden ostanem pri stricu. (nameravati) - Ali šofiraš? (znati)

• TRPNIKE PRETVORI V TVORNIKE:

Vstopnice se prodajajo eno uro pred predstavo. Naročnina se lahko poravnava v dveh obrokih. Jajca se kuhajo dve minuti. Pred jedjo se umijejo roke. Oktobra se grabi listje. V mraku se slabo vidi. To je posoda, v kateri se lahko kuha čaj. Uredi naj se okolica hiše.

• PRETVORI NASLEDNJE PRIPovedNE PovedI V VPRAŠALNE, VELELNE IN ŽELELNE:

Nekdo je potrkal na vrata. Prinesel je košaro sadja. Planšarji so ostrigili ovce. Mateja je prinesla čokoladne bonbone. Z nami je šla na počitnice.

• OSEBKOM NA LEVI POIŠČI USTREZNI PoveDEK NA DESNI:

Goska	popišeš.
Plin	sije.
Svinčnik	se spere.
Blago	radira.
Sonce	se zrabi.
Veter	eksplodira.
Zvezde	rjavi.
Milinski kamen	tuli.
Železo	svetijo.

Zvezek
Radirka

melje.
gaga.

• VSTAVI ker IN kjer:

Najlepše je tam, ... si doma. ... je doma smeh, je tudi sreča. Ni znal odgovoriti, ... so ga spraševali v tujem jeziku. Lepo se je obnašal, ... je bil vzgojen deček. ... ni potu, ni medu. Govoril je malo, ... je po naravi redkobeseden. Borut je odnehal, ... mu je zmanjkalo dokazov. ... ni imel denarja, si ni mogel kupiti sladoleda. ... ni tožnika, ni sodnika.

• Poved DOPOLNI Z OSEBKOM TAKO, DA BO SMISELNA:

... je lajal ves dan. Iz gozda se glasi ... so vstopili v hišo. Ob 8. uri ... ni več doma; odšli so v šolo. ... je pojedla zastrupljeno jabolko. ... se je sanjalo o krokodilih. Na olimpijskih igrah v Barceloni sta zlato medaljo v preskoku dobili ...

• VSTAVI VEZNIKE V PREGOVORE IN REKE:

V vodi je lahko utoniti, ... še laže v vinu. Ura teče ... nič ne reče. Dota se poflota, ... štor ostane. Volk dlako menja, ... narave nikdar. Ti očeta do praga, ... sin tebe čez prag. Dota poide, ... žena ostane. Palico lahko zlomiš, ... butare ne.

• PRAVOPISSNO UREDI:

Na kongresnem trgu v ljubljani se je govornik povzpел na oder in nagovoril poslušalce spoštovano občinstvo. Zadovoljen sem da sem danes slavnostni govornik. Nekdo iz množice je zaklmal toda gospod to so stare fraze. Želim o slišati kaj svežega novega. Govornik ki je tako ponosno začel je

kajetan kovič bela pravljica

Križemsvet gredo stopinje,
križemsvet gazi po snegu.
Bogve, kdo je šel pred mano,
bogve, kdo za mano gre.

Vse poti so večno stare,
vse gredo nasproti smrti.
Vsem je na začetku rojstvo,
vsak korak je večno nov.

Križemsvet gredo stopinje,
križemsvet gazi po snegu.
Ena izmed njih je moja,
nanjo pada, pada sneg.

uprli oči v tla se popraskal za ušesom nato presenečeno dvignil glavo in povedal svojo misel do konca.

REŠITEV NALOG:

● **USTREZNI SKLONI:** V kartoteki sem bral imena pisateljev in naslove knjig. V našem razredu je dvajset učencev. V Postojno smo se odpeljali z dvema avtobusoma. Že dve leti igram namizni tenis. Drevo je polno vabljivih sadežev. Padal je sneg, pomešan z dežjem. O tem se bo treba posvetovati z Janezom. Peter se je pogovarjal z Mariom.

● **OSEBNI SVOJILNI ZAIMKI:** Mama veliko pomiva, zato so njene roke razpokane. Med pogovorom sem pozorno opazoval deda in njegov koščen obraz. To stensko uro je kupila teta ali pa celo njena mama. Lojzeta in njegovih bratov smo se vsi bali. Sestra in njen zaročenec se pripravljata na poroko. Včeraj sta me obiskali Milena in njena sestrična. Drago in njegov prijatelj bosta odpotovala v ponedeljek. Petrček in njegovi prijatelji so spet pustili vso sobo razmetano.

● **NAKLONSKI GLAGOLI:** Hotel sem telefonirati očetu v službo. Vsakdo bo moral pomagati po svojih močeh. Mama noče leteti z letalom. Ob desetih bi moral priti domov. Nisem mogel odgovoriti na vprašanje. Tega materi nisem mogla zamolčati. Knjiga se mora zaviti. Obljuba se mora držati. Tu se ne sme kaditi. Še en teden nameravam ostati pri stricu. Ali znaš šofirati?

● **IZ TRPNIKOV V TVORNIKE:** Zgled: Pšenica se žanje. Pšenico žanjejo.

Vstopnice prodajajo eno uro pred predstavo. Naročnino lahko poravnavaš v dveh obrokih. Jajca kuhamo dve minuti. Pred jedjo si umij roke. Oktobra grabijo listje. V mraku slabo vidimo. To je posoda, v kateri lahko kuhaš čaj. Uredi okolico hiše.

● **VPRAŠALNE POVEDI:** Kdo je potrkal? Kaj je prinesel? Kaj so počeli planšarji? Kaj je prinesla Mateja? Kam je šla z nami?

● **VELELNE POVEDI:** Potrkaj na vrata! Prinesi košaro sadja! Planšarji, ostržite ovce! Mateja, prinesi čokoladne

bonbone! Z nami pojdi na počitnice!

● **ŽELELNE POVEDI:** Da bi kdo potrkal na vrata! Ko bi prinesel košaro sadja! Planšarji naj bi ostrgile ovce! Mateja bi prinesla čokoladne bonbone! Pa naj gra z nami na počitnice!

● USTREZNI POVEDKI:

Goska gaga.
Plin eksplodira.
Svinčnik se zrabi.
Blago se spere.
Sonce sije.
Veter tuli.
Zvezde svetijo.
Mlinski kamen melje.
Železo rjavi.
Zvezek popišeš.
Radirka radira.

● **KER IN KJER:** Najlepše je tam, kjer si doma. Kjer je doma smeh, je tudi sreča. Ni znal odgovoriti, ker so ga spraševali v tujem jeziku. Lepo se je obnašal, ker je bil vzgojen deček. Kjer ni potu, ni medu. Govoril je malo, ker je po naravi redkobeseden. Borut je odnehal, ker mu je zmanjkalo dokazov. Ker ni imel denarja, si ni mogel kupiti sladoleda. Kjer ni tožnika, ni sodnika.

● **MANJKAJOČI OSEBKI:** Osebki so lahko različni, na primer: Pes je lajal ves dan. Iz gozda se glasi ptičje petje. Gostje so vstopili v hišo. Ob 8. uri šolarjev ni več doma; odšli so v šolo. Sneguljčica je pojedla zastrupljeno jabolko. Klemenu se je sanjalo o krokodilih. Na olimpijskih igrah v Barceloni sta zlato medaljo v preskoku dobili dve tekmovalki.

● **MANJKAJOČI VEZNIKI:** V vodi je lahko utoniti, vendar še laže v vinu. Ura teče in nič ne reče. Dota se poflota, a štor ostane. Volk dlako menja, toda narave nikdar. Ti očeta do praga, a sin tebe čez prag. Dota poide, toda žena ostane. Palico lahko zlomiš, vendar butare ne.

● **PRAVOPIS:** Na Kongresnem trgu v Ljubljani se je govornik povzpел na oder in nagovoril poslušalce: "Spoštovano občinstvo! Zadovoljen sem, da sem danes slavnostni govornik." Nekdo iz množice je zaklical: "Toda, gospod, to so stare fraze. Želimo slišati kaj svežega, novega." Govornik, ki je tako ponosno začel, je uprl oči v tla, se popraskal za ušesom, nato presenečeno dvignil glavo in povedal svojo misel do konca.

Pripravil Milan Kobal

izražajmo se lepo

V tem stolpcu začnemo obravnavati težavna mesta sodobne slovenščine. Opirali se bomo na priročnik za dobro slovenščino z naslovom *Slovensko ali angleško*, ki ga je sestavil Janez Gradišnik.

A - veznik v protivnem zaporedju;

Bilo je naporno, a zelo lepo. Knjigo ti posodim, a samo do jutri. Sicer je miren, a kadar se napije, zdivia.

- na začetku stavka za prehod k drugi misli;

A vzemimo, da je bilo res tako. A vrnimo se k stvari. A recimo, da vendarle pride.

ALI - veznik, ki povezuje različne člene ali kaže na izbiro;

Prišel bo danes ali jutri. Ali ne more ali noče, uči se ne. Naročite se lahko na vso zbirko ali na posamezne knjige. Boš vzel vse ali polovico?

- vprašalni ali poudarni prislov;

Ali ga poznaš? Ali si bolna? Ali bo mati vesela! Ali bi bil neumen, če bi ti dal!

- v neodvisnih in odvisnih vprašalnih stavkih;

Ali si ga že kdaj videl? Ali pri sosedu nimajo telefona? Vprašal sem te, ali si ga že kdaj videl. Rad bi vedel, ali imajo pri sosedu telefon? (V pogovornem jeziku se je razpasla navada, da v odvisnih vprašalnih stavkih namesto *ali* rečemo *če*, kar je narobe.

AMPAK - veznik za izražanje nasprotja s prej povedanim;

Past je sicer opazil, ampak prepozno. Klobuk je lep, ampak zame je prevelik. Lista po knjigi, ampak uči se ne.

(nadaljevanje s str. 31)

zlem Severu"! Škof Slomšek vsem kliče tudi danes: "Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sinovi matere Slovenije (Slave)".

Del te lepe kulturne in verske omike Slovenskega naroda bo predstavljen z otvoritvijo Plečnikove razstave v Švedskem arhitekturnem muzeju v Stockholmu 21. januarja leta 1994. Kdor more, naj si rezervira čas za dan otvoritve, ali pa naj si jo ogleda kdaj kasneje. Vredno je spoznati delo in duha tega velikega Slovenca, ki ga je prejšnji režim za časa komunizma zamolčal in ga je morala tujina pred nekaj leti z obsežno razstavo po nekaterih evropskih mestih spet priklicati iz slovenskega spomina.

Slovenska skupnost v Goteborgu se je pomladila, saj je mama Sonja Zobec rodila Aleksandra, ki je letos 20. novembra postal po krstnem dogodku član Kristusove Cerkve. Kakšno veselje je bilo tudi za njegovega očeta Aleksa in botre ter za dedka in babico Zobec.

Žal pa so hudo preizkušnjo doživeli prejšnji mesec starši Sentimanski, ki so se iz Maribora preselili v Helsingborg. Njihov sin Dore je nesrečno umrl v Stockholmu in so morali čakati tri tedne, da so ga komaj 33. letnega položili k večnemu počitku. Zanj se je 12. decembra opravila sv. maša zadušnica pri večerni sv. maši v Helsingborgu. Naj počiva v miru, staršem pa obilo božje tolažbe. Kristus je tudi za tega mladega fanta daroval svoje življenje na križu.

PS. Blagoslovljen Božič in mirno Novo leto 1994 Vsem pri Naši Luči.

Zvone Podvinski

švica

SOLOTHURNKO PODROČJE

Martinovanje in Miklavževanje

"Domovina, ti si kakor zdravje!" V tem Cankarjevem reku ni mišljeno zdravje le kot odsotnost bolezni, ampak tudi vse danosti in prednosti, ki jih zdravje prinaša: možnost ustvarjanja, občutek večje varnosti, trdnosti in zadovoljstva. Vse to in še kaj omogoča in daje človeku domovina. Vsaj del in podoba domovine pa si človek lahko ustvari tudi na tu-

jem, če si tja prinese ali mu prinesejo drugi kaj domovinskega, kaj domačega.

Ena izmed zadnjih dveh letošnjih domačih prireditev na našem Solothurnskem področju je bilo jesensko praznovanje - veselo MARTINOVANJE na 2. soboto 13. nov. 1993. Dosedanja dvorana pri St. Ursu v Biberistu, kjer smo gostovali dobrih 10 let, je postala pretesna, zato smo se letos zbrali k tej domači veselici v dvorani "Scintilla" v ZUCHWILU pri Solothurnu, ki je lahko sprejela prek 500 obiskovalcev. Podoba domovine je vsak v svojem slogu risal mešani komorni zbor SLOVENIJA iz Zuricha, barve pa je vmes dodajala plesna folklorna skupina ENCIJAN iz Oltna. Škoda le, da ni bilo pravega odra, ker bi bil ves program prišel bolj do izraza. Ko pa smo zapeli še slovensko državno himno, smo z očmi svojih src gledali domovino od blizu.

K pestrosti martinovanjskega večera je prispeval tudi član solothurnskega pripravljalnno-prireditvenega odbora g. Ivan KLANČAR, ki je prav ta dan slavil svoj 50. rojstni dan in se tako srečal z Abrahamom. Zato smo ob vstopu v dvorano bili postreženi s kozarcem šampanjca, njegovi sodelavci in prijatelji pa še z dodatnimi dobrotami.

Po uvodnem kulturnem programu je domovinska podoba še naprej skrbno in zvesto ohranjala svoje obrise. Za to je poskrbel ansambel Franca MIHELČA iz prijazne Dolenjske. Njegovi godbeniki in pevci so tja do treh ponoči kot modri oskrbniki prinašali iz svojega bogatega glasbenega zaklada novo in staro (prim. Mt 13,52). Ob vmesni postrežbi, sprotne tekočem okrepčilu in godalnih zvokih pa "igralo je srce in so vrtele se pete, da je veselo b'lo za vse".

Druga domača prireditev je bilo MIKLAVŽEVANJE, ki smo ga imeli v OLTNU na prvo soboto 4. dec. 1993. Začeli smo z mašo ob 17. uri. Čeprav še dva dni pred Miklavževim godom, smo se pri nagovornem razmišljanju poglobljali v utelešeno dobroto tega svetniškega škofa iz prve polovice 4. stol. In ker smo v adventu, nas Miklavževa dobrota spodbuja in vabi k posnemanju, da bi se tako čim temeljiteje pripravili na božične praznike. Kot naročeno, smo v ta namen slišali preroka Izaija, ki nam tudi in še danes kliče: "V puščavi pripravite pot Gospodu, poravnajte v pustinji stezo našemu Bogu" (Iz 40,3). Dvignjene doline in ponižani hribov bodo izražali in potrjevali našo dobroto, stopnjevana dobrota pa bo po drugi strani pripomogla ravnati, kar je gričastega in krivega.

Kmalu po maši so zazvončkljali zvončki - in Miklavž je v spremstvu dveh angelov prišel na oder. Pozdravil je navzoče in na povabilo je brž bila okrog njega gruča otrok, ki so veselo in korajžno odgovarjali na njegova vprašanja, se z njim pogovarjali in tudi kakšno zapeli. Seveda je vsak otrok tudi prejel njegovo darilo.

Pri Miklavževi poslovitvi smo se dobro okrepčali, zahvaljujoč pridni solothurnski delovni skupini - tako kot lani oltnski. Prijeten večer se je med pogovorom, pesmijo in godbo s plesom hitro privrtel do prvega petelinjega petja, "ko je urca polnoči". Še pot domov, za odgovorne kajpak v kuhinji in z zadovoljstvom in hvaležnostjo veselo k počitku. - Dragi Miklavž, hvala ti za vse!

Damijan Frlan

ZÜRICH

ZA VEČ SRCA IN ČLOVEČNOSTI je bilo osnovno vodilo praznovanja ob godu svetega Miklavža, ki je privabil kar lepo število Slovencev, malih in velikih, iz Zuricha in okolice, najprej k bogoslužju, nakar pa še v župnijsko dvorano.

Otroci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika in slovenske kulture, so pod vodstvom učiteljice gospe Slavke Pogača in učitelja gospoda Vladimira Donaja, pripravili prisrčen program. Sproščeno in prisrčno je zvenelaslovenska beseda, slovenska pesem v pričakovanju Miklavževega obiska. In potem je prišel v spremstvu angelov in parkeljnev. Klical otroke, enega za drugim, prisluhnil, kar so se za njegov obisk naučili, jim namenil vzpodbudno besedo in obljubil, da prihodnje leto zopet pride.

Najbrž bo kar držalo, da praznike merimo vedno s spomini iz otroštva. Tukajšnji jih bodo imeli. Odraslim pa je bilo položeno na srce, da obhajati Miklavža pomeni obhajati praznik kulture srca. "Ljubim te, človek!"; to življensko vodilo svetega Miklavža naj vodi tudi naša življenja. Imam oči, da odkrivam druge; ušesa, da jih poslušam; noge, da grem k njim; roke, da jih odpiram drugim in srce, da jih ljubim. LJUBIM TE, ČLOVEK! Povej to s smehljajem, s pomirjujočo kretnjo, s stiskom roke, z besedo priznanja, z objemom, poljubom, s sijajem v očeh (Phil Bosmans) Ljubim te, človek...

p. R.P.

20. Binkonšno srečanje v Vadsteni

MONGI SE ZAVESTNO VRAČAMO V VADSTENO

Leta 1987. sta nas zopet obiskala gospoda Jože Flis in Janez Zdežar. Geslo tega srečanja je bilo: "25 let slovenske misije". Naslednje leto nas je obiskal beograjski nadškof in metropolit dr. France Perko, ki je vodil bogoslužje in med drugim posredoval misel nekega znanca pravoslavca, da je vera biološka potreba vsakega človeka. Leto 1989 je potekalo v znamenju sv. očeta, ki je obiskal Švedsko in nekatere druge skandinavske dežele. Obisk papeža Janeza Pavla II je švedski javnosti osvetlil eno plat življenja katolikov v tej deželi.

Na 17. binkonšnem srečanju leta 1990 so nas zraven pomožnega škofa iz Stockholma g. Williama Kenneya obiskali še Slovenci iz Berlina z duhovnikom Martinom Horvatom na čelu. Kar za en avtobus jih je bilo; skrbeli so za mašno petje, pete litanije in seveda za nastop v kulturnem sporedu. Že naslednje leto smo jim obisk v Berlinu vrnili - nepozabno potovanje, ki ga je vodil naš dragi duhovnik, g. Jože Drolc. In že je tu prelomno leto, ko se Slovenija ponovno začne uvrščati med zgodovinske narode sveta. Leto 1991 in proces osamosvojitve republike Slovenije se nam je zasukalo globoko v srce. Tudi na binkonšnem srečanju smo živo začutili dogodka, ki so se vrstili doma. Takrat nas je prvič obiskal minister za Slovence po svetu g. Dular: "Nič nam ne more resno ogroziti poti v samostojnost in suverenost", je dejal. Bogoslužje je vodil mariborski pomožni škof dr. Jože Smej. Gledališki igralec in pisec iz Trsta, g. Aleksij Pregarc nam je z besedili, ki jih je za nas izbral, povedal, kako globoko smo vpleteni v dogodka današnjih časov, ki so se začeli porajati pred nami. Že čez poldrugi mesec je v Sloveniji izbruhnila vojna... Iz Žveške so se v tistih dneh v Ljubljani na Slovenskem Svetovnem Kongresu mudili kar trije delegati, tukaj pa smo napeli vse sile, da bi Sloveniji pomagali internacionalizirati slovensko vprašanje. Uspelo nam je, hvala Bogu!

ZANIMIVE KOMBINACIJE BINKONŠNIH PROGRAMOV

Orkester Fehtari, prvič iz Slovenije je lansko leto pripotoval v spremstvu cerkvenega pevskega zbora iz Maribora in z duhovnikom na čelu. Maša je potekala nadvse praznično. Pozneje pa smo se prisrčno nasmejali ob skeču Solastika, ki so ga uprizorili nekateri člani gostujočega pevskega zbora v Vadsteni. Ostali udeleženci smo bili več ali manj isti kot že vsa prejšnja leta. Vsi se radi vračamo.

Letos so že četrtič po vrsti med nami tudi gostje iz Slovenije, nastopajoči in diplomatski predstavniki. V kombinaciji s talenti švedskih Slovencev binkonšna bogoslužja in kulturne ter zabavne prireditve iz prejšnjih izkušenj lepo uspevajo.

Monsinjur dr. Janez Zdežar je reden gost pri nas. Z g. Drolcem sta nadvse prisrčno izpeljala prvi, bogoslužni del današnjega binkonšnega programa. G. Pater Vencelj v službi državnega sekretarja za Slovence po svetu je tudi med nami, lepo pozdravljen! Gotovo bo marsikdo izkoristil priliko in vas v toku dneva povprašal o marsičem. Prisrčno pozdravljamo tudi slovenskega veleposlanika na Švedskem, ambasadorja Iva Vajgl. Vsem želimo prijetno vzdušje tudi še v naprej in upamo, da kdaj zopet pridete in nam pomagate izpisati naslednji list zgodovine slovenskih binkonšnih srečanj v Vadsteni na Švedskem!

IN KAKŠNA JE SKRIVNOST VADSTENE?

Poleg tega, da je postalo mestece slovensko središče ob binkonšnem prazniku v zadnjih dvajsetih letih nas razveseljuje zavest, da vsakdo nekaj prispeva: šoferji svoj delež, tisti, ki skrbe za pijačo in tisti za jedačo - sestre redovnice za toplo juho, družine Korazija, Cigut, Ivič, Križmanič, Prevolnik in Lazukič za klobase, zemljice pečejo Ivičevi iz Landskrone - nekateri skrbe za srečolov drugič spet za krasitev dvorane. Orkester Las-

tovke nam je igral kar 16 krat, drugače pa kakšna druga skupina, vsi nastopajoči, nekateri so zraven že vse od začetka, poslušalci in izvajalci kulturnega programa, duhovniki iz raznih krajev Evrope i. t. d. Letos že 16. organizira binkonšno srečanje g. Jože Drolc; spretno upravlja včasih hudo zamotane organizacijske nitke s svojo neverjetno potrpežljivostjo in dobro voljo. Pri tem mu z veseljem pomagamo in tako izpolnjujemo prvotno zamisel pokojnega patra Janeza Sodje.

Misel, ki jo je zapisal g. Drolc (Naša luč, 1989/7) se lepo ujema z današnjo stvarnostjo: "Povedati je treba, kako je lepo preživeti skupaj nekaj časa v zbranosti in sproščenem veselju ter ponovno srečati znanca, s katerimi se leto za leto dobivamo ravno za binkonšni praznik". Tej trditvi bomo vsi najbrž z lahkoto pritrdili. Dodati je še treba, da marsikaterega starega znanca ni več med nami, nekatere je pokrila gruda, drugi pa imajo gotovo kakšen tehten vzrok, ker jih ni več med nas. Danes, na ta 20. binkonšni praznik v Vadsteni, se vseh, ki vas ni več med nami hvaležno in z zanosom spominjamo. Pomagali ste nam najbrž z lahkoto seme, katerega plod nas vse prisrčno razveseljuje, in ki bo razveseljeval tudi naslednje rodove. Upamo, da bo binkonšno srečanje v Vadsteni zares živelo vse dokler bo ta slovenski rod hodil in prebival tod.

Hvala!

Augustina Budja

oglasi

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? **Na pragu domovine, v središču stare Gorice**, ob lepem drevedu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15% popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• **V večnem mestu Rimu** pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15% popusta. – HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh ho-

telov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 27.

• Hišo, poslovno - stanovanjsko, atrijsko, v okolici Ptuja prodam za 100.000 DEM. Telefon: 062 / 773 796 – zvečer.

• Prodám enostanovanjsko hišo s 1,20 ha zemlje, ob asfaltni cesti blizu avstrijske meje pri Cmureku.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesajma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in fax 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr.2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti in državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

"Gospod, vi pijete moje vino." "Nič ne morem zato, zdravnik je dejal, da moram piti tuja vina."

☺

Na televiziji je nogometna tekma. Žena pravi: "Na drugem programu je komedija." "Če ne puščiš televizorja pri miru, bo tragedija," odvrne mož.

☺

Na Bledu je že po tradiciji veliko angleških turistov. Ti okoli treh pohite v svoje hotele. "Mudi se nam na čaj ob petih. Ob treh sedeš, ob štirih pride natakar in ob petih dobiš čaj."

☺

Na policiji so vlomilca vprašali: "V enem tednu ste v isto trgovino vlomili dvakrat. Zakaj?" "Ker je na vratih pisalo: Kmalu nas spet obiščite!"

☺

V trgovini: "Ali imate barvne televizorje?" "Imamo," odvrne trgovka. "Potem pa mi dajte rumenega."

☺

Sodelavci so rekli Marku: "pojdi k janezu v pisarno in mu čestitaj, postal je očka." "Kaj pa ima?" sem

– Ste to stran že vsi prebrali?

vprašal. "Rizling."

☺

"Včasih si mi dejal, da sem tvoja princesa, kraljica, vladarica...Kaj pa zdaj?" "Zdaj sem pri demokratih."

☺

"Posodi mi tisočaka." "Ne boš ga mi vrnil." "Kako to veš?" "Ker ti ga ne bom posodil."

☺

Žena je rekla: "Tako sem jezna, da bom skočila iz kože!" Že vem: šla bo h kozmetičarki in si kupila novo garderobo.

☺

Sodoben kmet se odloči: "Krave bomo prodali in štalo preuredili za turizem." Janezek pa vpraša: "Koga bomo pa potem molzli?" "Turiste," odgovori kmet.

☺

Gorenjski Janez se v oglasnem oddelku meni o ceni osmrtnice. "Cena je odvisna od velikosti in od števila besed," mu povedo. Potem da zapisati: "Umrta je Mica Kovač, pogreb bo jutri." "Ker ste zapisali tako kratko, lahko spodaj še kaj dodamo," so mu dejali. "Odlično," je bil navdušen, "pa dodajte še: Prodaj žensko kolo."

☺

"Draga, kaj si želiš za rojstni dan?" vpraša mož ženo.

Ta mu odgovori: "Prednji odbijač, levi blatnik in luči."

☺

"Natakar! ta zrezek je trd kot pločevina." "Če ste ga že skrivili, ga pa še pojedite!"

☺

– Pustil vam ga bom za nekaj minut, da se seznanita. Medtem bo kuhar zavrel vodo.

"Vaše srce bije zelo neenakomerno - ali pijete?" je vprašal zdravnik. "Pijem, vendar zelo enakomerno."

☺

Policaj zasliši dva klošarja: "Kje stanujete?" "Nikjer," mu odgovori prvi. Policaj pogleda drugega in ga vpraša: "Kje pa vi?" "Jaz sem pa njegov sosed," mu odvrne drugi klošar.

☺

Mama profesionalnega nogometaša, pobožna žena, je pri spovedi vprašala: "Ali je to, da moj sin igra nogomet, greh?" "To da igra, ni greh. Greh pa je to, kako igra," je odvrnil duhovnik.

☺

– Ali naj vam skrajšam lase tako, da boste slišali ali tako, da boste videli?

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI

ANGLIJA

LONDON SW9 Ols, 62, Offley Road, tel. + fax 071 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek*

AVSTRIJA

A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. 0222 - 55 25 75, *Anton Štekl*

A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar*

A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek*

A-FELDKIRH / Vorlarberg, Herrengasse 6, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 38 8 50, *Janez Žagar*

A-SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA

B-EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj*

B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc*

FRANCIJA

F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, fax 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj*

F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak*

F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin*

F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec*

HRVAŠKA

41090 ZAGREB, Vrbčanska 114, *Andrej Urbančl*, CM, tel. 041 - 156 573

ITALIJA

SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, fax 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik*

MILANO: *msgr. dr. Oskar Simčič*, Corte S. Ilario 7, 43100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123

NEMČIJA

D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24

D-OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + fax 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon

D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar*

D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic*

D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida*

D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + fax 0841 - 92 06 95

D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, *Ciril Turk*, tel. + fax 07 11 - 2 36 13 31

D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89

D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik*

D-ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj *dr. Marko Dvorak*

D-MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, fax 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan*

NIZOZEMSKA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj*

ŠVEDSKA

S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel. 031 - 11 54 21, *Zvone Podvinski*

ŠVICA

CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, fax 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan*

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU, 61001 Ljubljana, Poljanska 2

tel. + fax 061 - 13 32 075, voditelj: *Janez Rihar*, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23,

tel. 061 - 454 246, fax 061 - 446 135